

Na osnovu člana 50. Zakona o tržištu kapitala („Sl. glasnik RS“ br. 31/2011) i odredbi Pravilnika o sadržini, formi i načinu objavljivanja godišnjih, polugodišnji i kvartalnih izveštaja („Sl. glasnik RS“ br. 14/2012), AD“Metanolsko-sirćetni kompleks“ Kikinda iz Kikinde MB.: 08036403, šifra delatnosti.: 2014 objavljuje sledeći:

GODIŠNJI IZVEŠTAJ JAVNOG DRUŠTVA

Period izveštavanja: 01.01.2012. do 31.12.2012. godine

POSLOVNO IME:	METANOLSKO SIRĆETNI KOMPLEKS AD
MATIČNI BROJ:	08036403
POŠTANSKI BROJ I MESTO:	23300 KIKINDA
ULICA I BROJ:	MILOŠEVAČKI PUT BB
ADRESA ELEKTRNOSKE POŠTE:	info@msk.co.rs
INTERNET ADRESA:	www.msk.co.rs
KONSOLIDOVANI/POJEDINAČNI PODACI:	POJEDINAČNI
USVOJENI (da ili ne)	DA

OSOBA ZA KONTAKT:	DRAGANA PETROVIĆ
TELEFON:	0230-426-295
FAKS:	0230-421-424
ADRESA ELEKTRNOSKE POŠTE:	d.petrovic@msk.co.rs
PREZIME I IME OSOBE OVLAŠĆENE ZA ZASTUPANJE:	SAVA LAZIĆ

❖ FINANSIJSKI IZVEŠTAJ JAVNOG DRUŠTVA

BILANS STANJA NA DAN 31.12.2012. GODINE:

(u hiljadama RSD)

AKTIVA:	31.12.2012.	31.12.2011.
UKUPNA AKTIVA:	4.684.387	5.981.175
Stalna imovina	3.742.608	4.091.480
Neplaćeni, upisani kapital		
Goodwill		
Nematerijalna ulaganja	207.575	196.647
Nekretnine, postrojenja, oprema i biološka sredstva	3.463.155	3.827.720
Nekretnine postrojenja i oprema	3.463.155	3.827.720
Investicione nekretnine		
Biološka sredstva		
Dugoročni finansijski plasmani	71.878	67.113
Učešća u kapitalu	57.427	53.165
Ostali dugoročni fin. plasmani	14.451	13.948
Obrtna imovina	941.779	1.889.695
Zalihe	687.886	1.421.846
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja		
Kratkoročna potraživanja, plasmani i gotovina	253.893	467.849
Potraživanja	3.607	262.007
Potraživanja za više plaćen porez na dobitak		
Kratkoročni finansijski plasmani	0	60.000
Gotovinski ekvivalenti i gotovina	237.873	79.227
Porez na dodatu vrednost i aktivna vremenska razgraničenja	12.413	66.615
Odložena poreska sredstva		
Poslovna imovina		
Gubitak iznad visine kapitala		
Vanbilansna aktiva		

(u hiljadama RSD)

PASIVA:	31.12.2012.	31.12.2011.
UKUPNA PASIVA:	4.684.387	5.981.175
Kapital:	4.114.676	5.170.535
Osnovni kapital	1.316.327	10.943.308
Neplaćeni upisani kapital		
Rezerve	3	22
Revalorizacione rezerve	3.854.054	3.854.205
Nerealizovani dobiti po osnovu hartija od vrednosti	4.452	
Nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti		
Neraspoređena dobit		
Gubitak	(1.060.160)	(9.627.000)
Otkupljene sopstvene akcije		
Dugoročna rezervisanja i obaveze	569.711	810.640
Dugoročna rezervisanja	116.201	119.760
Dugoročne obaveze		
Dugoročni krediti		

	Ostale dugoročne obaveze		
	Kratkoročne obaveze	453.510	690.880
	Kratkoročne finansijske obaveze	344.020	210.054
	Obaveze po osnovu sredstava namenjenih prodaji i sredstava poslovanja koje se obustavlja		
	Obaveze iz poslovanja	26.434	183.337
	Ostale kratkoročne obaveze	82.612	295.512
	Obaveze po osnovu PDV i ostalih javnih prihoda i pasivna vremenska razgraničenja	444	1.977
	Obaveze po osnovu poreza na dobitak		
	Odložene poreske obaveze		
	Vanbilansna pasiva		

BILANS USPEHA NA DAN 31.12.2012. GODINE:

(u hiljadama RSD)

	31.12.2012.	31.12.2011.
Poslovni prihodi:	652.182	1.820.134
Prihodi od prodaje	652.063	1.959.842
Prihodi od aktiviranja učinaka i robe	154	70
Povećanje vrednosti zaliha učinaka		
Smanjenje vrednosti zaliha učinaka	35	139.778
Ostali poslovni prihodi		
Finansijski prihodi	53.547	154.258
Ostali prihodi	287.105	9.923
Poslovni rashodi	1.935.781	3.932.217
Nabavna vrednost prodane robe	499.439	254.265
Troškovi materijala	102.225	2.297.678
Troškovi zarada i ostali lični rashodi	539.183	539.228
Troškovi amortizacije i rezervisanja	377.856	376.147
Ostali poslovni rashodi	417.078	464.899
Finansijski rashodi	52.148	967.043
Ostali rashodi	62.492	29.552
DOBITAK (GUBITAK) IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA	(1.057.587)	(2.944.497)
NETO DOBITAK (GUBITAK) POSLOVANJA KOJI SE OBUSTAVLJA	(2.724)	4.501
DOBITAK (GUBITAK) PRE OPOREZIVANJA	(1.060.311)	(2.939.996)
POREZ NA DOBITAK		
Poreski rashodi perioda		
Odloženi poreski rashod perioda		
Odloženi poreski prihod perioda		
Isplaćena lična primanja poslodavcu		
NETO DOBITAK (GUBITAK):	(1.060.311)	(2.939.996)
Neto dobitak koji pripada manjinskim ulagačima		
Neto dobitak koji pripada vlasnicima matičnog pravnog lica		
ZARADA PO AKCIJI		
1. Osnovna zarada		
2. Umanjena zarada po akciji		

IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE:

(u hiljadama RSD)

	31.12.2012.	31.12.2011.
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	888.897	1.584.439
Prodaja i primljeni avansi	779.790	1.580.164
Primljene kamate iz poslovnih aktivnosti	2.957	0
Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	106.150	4.275
Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	841.407	3.904.579
Isplate dobavljačima i dati avansi	297.531	3.340.598
Zarade, naknade zarada i ostali lični rashodi	532.220	534.000
Plaćene kamate		
29981Porez na dobitak		
Plaćanja na osnovu ostalih javnih prihoda	11.656	29.981
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	47.490	0
Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	0	2.320.140
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja	0	79.728
Prodaja akcija i udela (neto prilivi)		
Prodaja nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava		920
Ostali finansijski plasmani (neto prilivi)		
Primljene kamate i aktivnosti investiranja		78.808
Primljene dividende		
Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja	22.332	136.676
Kupovina akcija i udela (neto odlivi)		
Kupovina nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	22.332	136.676
Ostali finansijski rashodi		
Neto prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja		
Neto odlivi gotovine iz iz aktivnosti investiranja	22.332	56.948
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	134.000	210.054
Uvećanje osnovnog kapitala		
Dugoročni i kratkoročni krediti (neto prilivi)	134.000	210.054
Ostale dugoročne i kratkoročne obaveze		
Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	624	0
Otkup sopstvenih akcija i udela		
Dugoročni i kratkoročni krediti i ostale obaveze	624	0
Finansijski lizing		
Isplaćene dividende		
Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja	133.376	210.054
Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja		
SVEGA PRILIVI GOTOVINE	1.022.897	1.874.221
SVEGA ODLIVI GOTOVINE	864.363	4.041.255
NETO PRILIV GOTOVINE	158.534	0
NETO ODLIV GOTOVINE	0	2.167.034

Gotovina na početku obračunskog perioda	79.227	2.248.267
Pozitivne kursne razlike po osnovu preračuna gotovine	112	6.031
Negativne kursne razlike po osnovu preračuna gotovine	0	8.037
Gotovina na kraju obračunskog perioda	237.873	79.227

IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU:

(u hiljadama RSD)

POZICIJA	Osnovni kapital	Ostali kapital	Neuplaćeni upisani kapital	Emisiona premija	Rezerve	Revalorizacione rezerve	Nerealizovani dobiti po osnovu HoV
Stanje na 01.01. prethodne godine	3.032.466				20	3.856.150	
Ispravka materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika u prethodnoj godini - povećanje							
Ispravka materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika u prethodnoj godini - smanjenje							
Korigovano početno stanje na dan 01.01. prethodne godine	3.032.466				20	3.856.150	
Ukupna povećanja u prethodnoj godini							
Ukupna smanjenja u prethodnoj godini						1.945	
Stanje na dan 31.12 prethodne godine	3.032.466				20	3.854.205	
Ispravka materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika u tekućoj godini - povećanje	7.910.842				2		
Ispravka materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika u tekućoj godini - smanjenje							
Korigovano početno stanje na dan 01.01. tekuće godine	10.943.308				22	3.854.205	
Ukupna povećanja u tekućoj godini							4.452
Ukupna smanjenja u tekućoj godini	9.626.981				19	151	
Stanje na dan 31.12 tekuće godine	1.316.327				3	3.854.054	4.452

POZICIJA	Nerealizovani gubici po osnovu HoV	Neraspoređeni dobitak	Gubitak do visine kapitala	Otkupljene soprsvene akcije	Ukupno	Gubitak iznad visine kapitala
Stanje na 01.01. prethodne godine			6.688.949		199.687	
Ispravka materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika u prethodnoj godini - povećanje						
Ispravka materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika u prethodnoj godini - smanjenje						
Korigovano početno stanje na dan 01.01. prethodne godine			6.688.949		199.687	
Ukupna povećanja u prethodnoj godini			197.742		197.742	2.740.309
Ukupna smanjenja u prethodnoj godini					1.945	
Stanje na dan 31.12 prethodne godine			6.886.691		7.910.845	2.740.309
Ispravka materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika u tekućoj godini - povećanje			2.740.309		2.740.309	2.740.309
Ispravka materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika u tekućoj godini - smanjenje						
Korigovano početno stanje na dan 01.01. tekuće godine			9.627.000		5.170.535	
Ukupna povećanja u tekućoj godini			1.060.311		1.055.859	
Ukupna smanjenja u tekućoj godini			9.627.151			
Stanje na dan 31.12 tekuće godine			1.060.160		4.114.676	

Vizura

„METANOLSKO - SIRCETNI KOMPLEKS“ A.D., KIKINDA

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA
O IZVRŠENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH
IZVEŠTAJA ZA 2012. GODINU

Broj: 1-1/2013

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima „METANOLSKO - SIRCETNI KOMPLEKS“ A.D., KIKINDA

Izvršili smo reviziju priloženih finansijskih izveštaja privrednog društva „METANOLSKO - SIRCETNI KOMPLEKS“ A.D., KIKINDA (u daljem tekstu „Društvo“), koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembra 2012. godine i odgovarajući bilans uspeha, izveštaj o promenama na kapitalu i izveštaj o tokovima gotovine za godinu koja se završava na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i napomene uz finansijske izveštaje. Statistički aneks je sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izveštaje

Rukovodstvo Društva je odgovorno za sastavljanje i istinito prikazivanje ovih finansijskih izveštaja u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Republici Srbiji, kao i za one interne kontrole koje rukovodstvo odredi kao neophodne u pripremi finansijskih izveštaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izveštajima na osnovu izvršene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi nalažu da se pridržavamo etičkih zahteva i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj meri, uverimo da finansijski izveštaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka radi pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i obelodanjivanjima datim u finansijskim izveštajima. Odabrani postupci su zasnovani na revizorskom prosuđivanju, uključujući procenu rizika postojanja materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izveštajima, nastalih usled kriminalne radnje ili greške. Prilikom procene rizika, revizor sagledava interne kontrole relevantne za sastavljanje i istinito prikazivanje finansijskih izveštaja radi osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o delotvornosti internih kontrola pravnog lica. Revizija takođe uključuje ocenu adekvatnosti primenjenih računovodstvenih politika i opravdanosti računovodstvenih procena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocenu opšte prezentacije finansijskih izveštaja.

Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbeđuju osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

Po našem mišljenju, finansijski izveštaji istinito i objektivno po svim materijalno značajnim pitanjima, prikazuju finansijsko stanje privrednog društva „METANOLSKO - SIRCETNI KOMPLEKS“ A.D., KIKINDA na dan 31. decembra 2012. godine, kao i rezultat njegovog poslovanja za poslovnu godinu završenu na taj dan, u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Republici Srbiji.

(Nastavlja se)

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima „METANOLSKO - SIRČETNI KOMPLEKS“ A.D., KIKINDA (Nastavak)

Skretanje pažnje

Skrećemo pažnju na činjenicu da je „METANOLSKO - SIRČETNI KOMPLEKS“ A.D., KIKINDA u 2012. godini iskazao neto gubitak u iznosu RSD 1.060.311 hiljada, a na dan 31. decembra 2012. godine kumulirani gubitak iskazan u Bilansu stanja iznosi RSD 1.060.160 hiljada. Dana 04. oktobra 2010. godine, Društvo je u dogovoru sa većinskim vlasnikom JP „Srbijagas“ Novi Sad zaustavilo proces proizvodnje dok se ne steknu uslovi za njegov nastavak. Razlog ovome je povećanje cene prirodnog gasa, a samim tim i poslovanje sa visokim gubitkom. Ova tendencija je nastavljena do jula 2011. godine kada je potpisan ugovor o poslovno - tehničkoj saradnji između Društva kao proizvođača, „RST Corporation“ a.d., Novi Sad, kao isporučioca gasa i većinskog vlasnika JP „Srbijagas“ Novi Sad, kao garanta. „RST Corporation“ a.d., Novi Sad je isporučivao gas po dogovorenoj dinamici i ceni od 390 \$ po 1.000 m³ što je u tom momentu vodilo pozitivnom rezultatu. Međutim, u četvrtom kvartalu 2011. godine dolazi do poremećaja na svetskom tržištu i naglog pada tražnje za sirčetnom kiselinom, što je uzrokovalo veliki pad cene pomenutog proizvoda. Zbog popunjenog skladišnog kapaciteta, veoma niskih cena sirčetne kiseline i izostanka tražnje za istom, Društvo je moralo 14. novembra 2011. godine da zaustavi proizvodnju, a ovaj trend se nastavio do kraja 2012. godine. Prema mišljenju rukovodstva Društva, izvesno je da Društvo startuje sa proizvodnjom krajem prvog kvartala 2013. godine, kada se može očekivati oporavak tržišta, rast tražnje i rast cena proizvoda na tržištu, što bi omogućilo rentabilni nastavak proizvodnje Društva.

Finansijski izveštaji su sastavljeni u skladu sa načelom kontinuiteta poslovanja, a napred navedeno bi moglo ukazati na postojanje nelzvesnosti da „METANOLSKO - SIRČETNI KOMPLEKS“ A.D., KIKINDA neće biti u mogućnosti da nastavi sa poslovanjem u skladu sa ovim načelom ukoliko ne obezbedi dodatne izvore finansiranja. Naše mišljenje ne sadrži rezervu po ovom pitanju.

Zrenjanin, 18. marta 2013. godine

Branislav Gavrančić
Branislav Gavrančić
Ovlašćeni revizor

„METANOLSKO - SIRČETNI KOMPLEKS“ A.D., KIKINDA

BILANS USPEHA

u periodu od 01. 01. do 31. 12. 2012. godine

(u hiljadama dinara)

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos	
				Tekuća godina	Prethodna godina
	A. PRIHODI I RASHODI IZ REDOVNOG POSLOVANJA				
	I. POSLOVNI PRIHODI	201		652.182	1.820.134
60 i 61	1. Prihodi od prodaje	202	4	652.063	1.959.842
62	2. Prihodi od aktiviranja učinaka i robe	203	5	154	70
630	3. Povećanje vrednosti zaliha učinaka	204			-
631	4. Smanjenje vrednosti zaliha učinaka	205	6	35	139.778
64 i 65	5. Ostali poslovni prihodi	206		-	-
	II. POSLOVNI RASHODI	207		1.935.781	3.932.217
50	1. Nabavna vrednost prodane robe	208	8	499.439	254.265
51	2. Troškovi materijala	209	9	102.225	2.297.678
52	3. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	210	10	539.183	539.228
54	4. Troškovi amortizacije i rezervisanja	211	11	377.856	376.147
53 i 55	5. Ostali poslovni rashodi	212	12	417.078	464.899
	III. POSLOVNA DOBIT	213		-	-
	IV. POSLOVNI GUBITAK	214		1.283.599	2.112.083
66	V. FINANSIJSKI PRIHODI	215	13	53.547	154.258
56	VI. FINANSIJSKI RASHODI	216	14	52.148	967.043
67,68	VII. OSTALI PRIHODI	217	15	287.105	9.923
57,58	VIII. OSTALI RASHODI	218	16	62.492	29.552
	IX. DOBIT IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA	219		-	-
	X. GUBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA	220		1.057.587	2.944.497
69-59	XI. NETO DOBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA	221	17	-	4.501
59-69	XII. NETO GUBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA	222	17	2.724	-
	B. DOBITAK PRE OPOREZIVANJA	223		-	-
	V. GUBITAK PRE OPOREZIVANJA	224		1.060.311	2.939.996
	G. POREZ NA DOBITAK				
721	1. Poreski rashod perioda	225		-	-
722	2. Odloženi poreski rashodi perioda	226		-	-
722	3. Odloženi poreski prihodi perioda	227		-	-
	D. Isplaćena lična primanja poslodavcu	228		-	-
	Đ. NETO DOBITAK	229		-	-
	E. NETO GUBITAK	230		1.060.311	2.939.996
	Ž. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA MANJINSKIM ULAGAČIMA	231			
	Z. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA VLAŠNICIMA MATIČNOG PRAVNOG LICA	232			
	I. ZARADA PO AKCIJI				
	1. Osnovna zarada po akciji	233			
	2. Umanjena (razvodnjena) zarada po akciji	234			

Napomene na narednim stranama predstavljaju sastavni deo ovih finansijskih izveštaja

„METANOLSKO - SIRCETNI KOMPLEKS“ A.D., KIKINDA

BILANS STANJA

na dan 31. decembra 2012. godine

(u hiljadama dinara)

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos	
				Tekuća godina	Prethodna godina
	A K T I V A				
	A. STALNA IMOVINA	001		3.742.608	4.091.480
00	I. NEUPLAĆENI UPIŠANI KAPITAL	002		-	-
012	II. GOODWILL	003		-	-
01 bez 012	III. NEMATERIJALNA ULAGANJA	004	19	207.575	196.647
	IV. NEKRETNINA, POSTROJENJA, OPREMA I BIOLOŠKA SREDSTVA	005		3.463.155	3.827.720
020,022,023,026,027(deo),028(deo),029	1. Nekretnine, postrojenja i oprema	006	20	3.463.155	3.827.720
024,027(deo) i 028(deo)	2. Investicione nekretnine	007		-	-
021,025,027(deo) i 028(deo)	3. Biološka sredstva	008		-	-
	V. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI	009		71.878	67.113
030 do 032,039(deo)	1. Učešća u kapitalu	010	21	57.427	53.165
033 do 038,039(deo) minus 037	2. Ostali dugoročni finansijski plasmani	011	22	14.451	13.948
	B. OBRтна IMOVINA	012		941.779	1.889.695
10 do 13,15	I. ZALIHE	013	23	687.886	1.421.846
14	II. STALNA SREDSTVA NAMENJENA PRODAJI I SREDSTVA POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA	014		-	-
	III. KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA, PLAŠMANI I GOTOVINA	015		253.893	467.849
20,21 i 22, osim 223	1. Potraživanja	016	24	3.607	262.007
223	2. Potraživanja za više plaćen porez na dobitak	017		-	-
23 minus 237	3. Kratkoročni finansijski plasmani	018		-	60.000
24	4. Gotovinski ekvivalenti i gotovina	019	26	237.873	79.227
27 i 28 osim 288	5. Porez na dodatu vrednost i AVR	020	27	12.413	66.615
288	V. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	021	28	-	-
	G. POSLOVNA IMOVINA	022		4.684.387	5.981.175
29	D. GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA	023		-	-
	DJ. UKUPNA AKTIVA	024		4.684.387	5.981.175
88	E. VANBILANSNA AKTIVA	025		-	-

Napomene na narednim stranama predstavljaju sastavni deo ovih finansijskih izveštaja

„METANOLSKO - SIRČETNI KOMPLEKS“ A.D., KIKINDA

BILANS STANJA

na dan 31. decembra 2012. godine - Nastavak

(u hiljadama dinara)

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos	
				Tekuća godina	Prethodna godina
	P A S I V A				
	A. KAPITAL	101		4.114.676	5.170.535
30	I. OSNOVNI KAPITAL	102	30	1.316.327	10.943.308
31	II. NEUPLAĆENI LIPISANI KAPITAL	103		-	-
32	III. REZERVE	104	31	3	22
330 i 331	IV. REVALORIZACIONE REZERVE	105	32	3.854.054	3.854.205
332	V. NEREALIZOVANI DOBICI PO OSNOVU HARTIJA OD VREDNOSTI	106	33	4.452	-
333	VI. NEREALIZOVANI GUBICI PO OSNOVU HARTIJA OD VREDNOSTI	107		-	-
34	VII. NERASPOREDENI DOBITAK	108		-	-
35	VIII. GUBITAK	109	34	1.060.160	9.627.000
037 i 237	VII. OTKUPLJENE SOPSTVENE AKCIJE	110		-	-
	B. DUGOROČNA REZERVISANJA I OBAVEZE	111		569.711	810.640
40	I. DUGOROČNA REZERVISANJA	112	35	116.201	119.760
41	II. DUGOROČNE OBAVEZE	113	36	-	-
414,415	1. Dugoročni krediti	114		-	-
41 bez 414 i 415	2. Ostale dugoročne obaveze	115		-	-
	III. KRATKOROČNE OBAVEZE	116		453.510	690.880
42 osim 427	1. Kratkoročne finansijske obaveze	117	37	344.020	210.054
427	2. Obaveze po osnovu sredstava namenjenih prodaji i sredstava poslovanja koje se obustavlja	118		-	-
43 i 44	3. Obaveze iz poslovanja	119	38	26.434	183.337
45 i 46	4. Ostale kratkoročne obaveze	120	39	82.612	295.512
47,48osim481 i 49 osim 498	5. Obaveze po osnovu PDV i ostalih javnih prihoda i PVR	121	40	444	1.977
481	6. Obaveze po osnovu poreza na dobitak	122		-	-
498	V. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	123		-	-
	G. UKUPNA PASIVA	124		4.684.387	5.981.175
89	D. VANBILANSNA PASIVA	125		-	-

Napomene na narednim stranama predstavljaju sastavni deo ovih finansijskih izveštaja

„METANOLSKO - SIRCETNI KOMPLEKS“ A.D., KIKINDA

IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE
u periodu od 01. 01. do 31. 12. 2012. godine

(u hiljadama dinara)

POZICIJA	AOP	Iznos	
		Tekuća godina	Prethodna godina
A. TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
I. Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	301	888.897	1.584.439
1. Prodaja i primljeni avansi	302	779.790	1.580.164
2. Primljene kamate iz poslovnih aktivnosti	303	2.957	-
3. Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	304	106.150	4.275
II. Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	305	841.407	3.904.579
1. Isplate dobavljačima i dati avansi	306	297.531	3.340.598
2. Zarade, naknade zarada i ostali lični rashodi	307	532.220	534.000
3. Plaćene kamate	308	-	-
4. Porez na dobitak	309	-	-
5. Plaćanja po osnovu ostalih javnih prihoda	310	11.656	29.981
III. Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	311	47.490	-
IV. Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	312	-	2.320.140
B. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja	313	-	79.728
1. Prodaja akcija i udela (neto prilivi)	314	-	-
2. Prodaja nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	315	-	920
3. Ostali finansijski plasmani (neto prilivi)	316	-	-
4. Primljene kamate iz aktivnosti investiranja	317	-	78.808
5. Primljene dividende	318	-	-
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja	319	22.332	136.676
1. Kupovina akcija i udela (neto odlivi)	320	-	-
2. Kupovina nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	321	22.332	136.676
3. Ostali finansijski plasmani (neto odlivi)	322	-	-
III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti investiranja	323	-	-
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja	324	22.332	56.948

Napomene na narednim stranama predstavljaju sastavni deo ovih finansijskih izveštaja

„METANOLSKO - SIRČETNI KOMPLEKS“ A.D., KIKINDA
 IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE
 u periodu od 01. 01. do 31. 12. 2012. godine - Nastavak

(u hiljadama dinara)

POZICIJA	AOP	Iznos	
		Tekuća godina	Prethodna godina
V. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	325	134.000	210.054
1. Uvećanje osnovnog kapitala	326	-	-
2. Dugoročni i kratkoročni krediti (neto prilivi)	327	134.000	210.054
3. Ostale dugoročne i kratkoročne obaveze	328	-	-
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	329	624	-
1. Otkup sopstvenih akcija i udela	330	-	-
2. Dugoročni i kratkoročni krediti i ostale obaveze (neto odlivi)	331	624	-
3. Finansijski lizing	332	-	-
4. Isplaćene dividende	333	-	-
III. Neto prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	334	133.376	210.054
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja	335	-	-
G. SVEGA PRILIVI GOTOVINE	336	1.022.897	1.874.221
D. SVEGA ODLIVI GOTOVINE	337	864.363	4.041.255
Đ. NETO PRILIV GOTOVINE	338	158.534	-
E. NETO ODLIV GOTOVINE	339	-	2.167.034
Ž. GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA	340	79.227	2.248.267
Z. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	341	112	6.031
I. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	342	-	8.037
J. GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG PERIODA	343	237.873	79.227

Napomene na narednim stranama predstavljaju
 sastavni deo ovih finansijskih izveštaja

„METANOLSKO - SIRČETNI KOMPLEKS“ A.D., KIKINDA
IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU
u periodu od 01. 01. do 31. 12. 2012. godine

(u hiljadama dinara)

red. broj	OPIS	Osnovni kapital (grupa 30 bez 309)	Ostali kapital (rn 309)	Neuplaćeni upisani kapital (grupa 31)	Emisiona premija (rn 320)	Rezerve (rn 321, 322)	Revalorizacione rezerve (rn 330 i 331)	Nerealizovani dobitci po osnovu hartija od vrednosti (rn 332)	Nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti (rn 333)	Neraspoređeni dobitak (grupa 34)	Gubitak do visine kapitala (grupa 35)	Otkupljene sopstvene akcije i udeli (rn 037,237)	UKUPNO	Gubitak iznad visine kapitala (grupa 29)
	ADP	401	414	427	440	453	466	479	492	505	518	531	544	557
1	Stanje na dan 01.01. prethodne godine 2010	3.032.466	*	*	*	20	3.856.150	*	*	*	6.688.949	*	199.687	*
	ADP	402	415	428	441	454	467	480	493	506	519	532	545	558
2	ispravka materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika u prethodnoj godini -povećanje	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
	ADP	403	416	429	442	455	468	481	494	507	520	533	546	559
3	ispravka materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika u prethodnoj godini -smanjenje	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
	ADP	404	417	430	443	456	469	482	495	508	521	534	547	560
4	Korigovano početno stanje na dan 01.01. prethodne godine 2010 (r.br. 1+2+3)	3.032.466	*	*	*	20	3.856.150	*	*	*	6.688.949	*	199.687	*
	ADP	405	418	431	444	457	470	483	496	509	522	535	548	561
5	Ukupna povećanja u prethodnoj godini	*	*	*	*	*	*	*	*	*	197.742	*	197.742	2.740.309
	ADP	406	419	432	445	458	471	484	497	510	523	536	549	562
6	Ukupna smanjenja u prethodnoj godini	*	*	*	*	*	1.945	*	*	*	*	*	1.945	*
	ADP	407	420	433	446	459	472	485	498	511	524	537	550	563
7	Stanje na dan 31.12. prethodne godine 2010 (r.br. 4+5+6)	3.032.466	*	*	*	20	3.854.205	*	*	*	6.886.691	*	*	2.740.309
	ADP	408	421	434	447	460	473	486	499	512	525	538	551	564
8	ispravka materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika u tekućoj godini -povećanje	7.910.842	*	*	*	2	*	*	*	*	2.740.309	*	7.910.845	*
	ADP	409	422	435	448	461	474	487	500	513	526	539	552	565
9	ispravka materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika u tekućoj godini -smanjenje	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	2.740.309	2.740.309
	ADP	410	423	436	449	462	475	488	501	514	527	540	553	566
10	Korigovano početno stanje na dan 01.01. tekuće godine 2011 (r.br.7+8+9)	10.943.308	*	*	*	22	3.854.205	*	*	*	9.627.000	*	5.170.535	*
	ADP	411	424	437	450	463	476	489	502	515	528	541	554	567
11	Ukupna povećanja u tekućoj godini	*	*	*	*	*	*	4.452	*	*	1.060.311	*	1.055.859	*
	ADP	412	425	438	451	464	477	490	503	516	529	542	555	568
12	Ukupna smanjenja u tekućoj godini	9.626.981	*	*	*	19	151	*	*	*	9.627.151	*	*	*
	ADP	413	426	439	452	465	478	491	504	517	530	543	556	569
13	Stanje na dan 31.12. tekuće godine 2011 (r.br. 10+11+12)	1.316.327	*	*	*	3	3.854.054	4.452	*	*	1.060.160	*	4.114.676	*

Napomene na narednim stranama predstavljaju sastavni deo ovih finansijskih izveštaja

„METANOLSKO - SIRČETNI KOMPLEKS“ A.D., KIKINDA

STATISTIČKI ANEKSI ZA 2012. GODINU

I OPŠTI PODACI O PRAVNOM LICU, ODNOSNO PREDUZETNIKU

OPIS	AOP	Tekuća godina	Prethodna godina
1. Broj meseci poslovanja (oznaka od 1 do 12)	601	12	12
2. Oznaka za veličinu (oznaka od 1 do 3)	602	3	3
3. Oznaka za vlasništvo (oznaka od 1 do 5)	603	4	4
4. Broj stranih (fizičkih ili pravnih) lica koja imaju učešće u kapitalu	604	-	-
5. Prosečan broj zaposlenih na osnovu stanja krajem svakog meseca (ceo broj)	605	526	529

II BRUTO PROMENE NEMATERIJALNIH ULAGANJA I NEKRETNINA, POSTROJENJA, OPREME I BILOŠKIH SREDSTAVA

Grupa računa, račun	OPIS	AOP	Iznos u 000 dinara		
			Bruto	Ispravka vrednosti	Neto (kol 4-5)
01	1. Nematerijalna ulaganja				
	1.1. Stanje na početku godine	606	206.935	10.288	196.647
	1.2. Povećanja (nabavke) u toku godine	607	19.029	xxxxxxxx	19.029
	1.3. Smanjenje u toku godine	608	3.668	xxxxxxxx	8.101
	1.4. Revalorizacija	609	-	xxxxxxxx	-
	1.5. Stanje na kraju godine	610	222.296	14.721	207.575
02	2. Nekretnine, postrojenja, oprema i biološka sredstva				
	2.1. Stanje na početku godine	611	5.256.185	1.428.465	3.827.720
	2.2. Povećanja (nabavke) u toku godine	612	3.459	xxxxxxxx	3.459
	2.3. Smanjenje u toku godine	613	305	xxxxxxxx	368.024
	2.4. Revalorizacija	614	-	xxxxxxxx	-
	2.5. Stanje na kraju godine	615	5.259.339	1.796.184	3.463.155

III STRUKTURA ZALIHA

Grupa računa, račun	OPIS	AOP	Iznos u 000 dinara	
			Tekuća godina	Prethodna godina
10	1. Zalihe materijala	616	680.899	638.374
11	2. Nedovršena proizvodnja	617	-	-
12	3. Gotovi proizvodi	618	6	41
13	4. Roba	619	1.521	523.659
14	5. Stalna sredstva namenjena prodaji	620	-	-
15	6. Dati avansi	621	5.460	259.772
	7. SVEGA	622	687.886	1.421.846

„METANOLSKO - SIRČETNI KOMPLEKS“ A.D., KIKINDA

IV STRUKTURA OSNOVNOG KAPITALA

Grupa računa, račun	OPIS	AOP	Iznos u 000 dinara	
			Tekuća godina	Prethodna godina
300	1. Akcijski kapital	623	1.315.779	10.938.752
	u tome strani kapital	624	-	-
301	2. Udeli društva sa ograničenom odgovornošću	625	-	-
	u tome strani kapital	626	-	-
302	3. Ulozi članova ortačkog i komanditnog društva	627	-	-
	u tome strani kapital	628	-	-
303	4. Državni kapital	629	-	-
304	5. Društveni kapital	630	548	4.556
305	6. Zadružni udeli	631	-	-
309	7. Ostali osnovni kapital	632	-	-
30	SVEGA	633	1.316.327	10.943.308

V STRUKTURA AKCIJSKOG KAPITALA

Grupa računa, račun	OPIS	AOP	Broj akcija kao ceo broj (iznosi u 000 dinara)	
			Tekuća godina	Prethodna godina
	1. Obične akcije			
	1.1. Broj običnih akcija	634	13.157.786	13.673.440
deo 300	1.2. Nominalna vrednost običnih akcija - ukupno	635	1.315.779	10.938.752
	2. Prioritetne akcije			
	2.1. Broj prioriternih akcija	636	-	-
deo 300	2.2. Nominalna vrednost prioriternih akcija - ukupno	637	-	-
300	SVEGA - nominalna vrednost akcija	638	1.315.779	10.938.752

„METANOLSKO - SIRČETNI KOMPLEKS“ A.D., KIKINDA

VI POTRAŽIVANJA I OBAVEZE

Grupa računa, račun	OPIS	AOP	Iznos u 000 dinara	
			Tekuća godina	Prethodna godina
20	1. Potraživanja po osnovu prodaje (stanje na kraju godine 639±016)	639	118	260.906
43	2. Obaveze iz poslovanja (stanje na kraju godine 640±119)	640	26.434	183.337
deo 228	3. Potraživanja u toku godine od društava za osiguranje za naknadu štete (dugovni promet bez početnog stanja)	641	539	4.676
27	4. PDV - prethodni porez (godišnji iznos po poreskim prijavama)	642	48.799	417.743
43	5. Obaveze iz poslovanja (potražni promet bez početnog stanja)	643	2.277.545	19.178.360
450	6. Obaveze za neto zarade i naknade zarada (potražni promet bez početnog stanja)	644	304.541	299.211
451	7. Obaveze za porez na zarade i naknade zarada na teret zaposlenog (potražni promet bez početnog stanja)	645	44.997	44.542
452	8. Obaveze za doprinose na zarade i naknade zarada na teret zaposlenog (potražni promet bez početnog stanja)	646	77.068	75.905
461, 462 1 723	9. Obaveze za dividende, učešće u dobitku i lična primanja poslodavaca (potražni promet bez početnog stanja)	647	-	-
465	10. Obaveze prema fizičkim licima za naknade po ugovorima (potražni promet bez početnog stanja)	648	154	94
47	11. Obaveze za PDV (godišnji iznos po poreskim prijavama)	649	7.109	242.745
	12. Kontrolni zbir (od 639 do 649)	650	2.787.304	20.707.519

„METANOLSKO - SIRČETNI KOMPLEKS“ A.D., KIKINDA

VII DRUGI TROŠKOVI I RASHODI

Grupa računa, račun	OPIS	AOP	Iznos u 000 dinara	
			Tekuća godina	Prethodna godina
513	1. Troškovi goriva i energije	651	26.211	44.389
520	2. Troškovi zarada i naknada zarada (bruto)	652	426.606	419.658
521	3. Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	653	75.552	74.212
522, 523, 524 i 525	4. Troškovi naknada fizičkim licima (bruto) po osnovu ugovora	654	233	141
526	5. Troškovi naknada članovima upravnog i nadzornog odbora (bruto)	655	17.010	18.671
529	6. Ostali lični rashodi i naknade	656	19.782	26.546
53	7. Troškovi proizvodnih usluga	657	229.536	262.176
533, deo 540 i deo 525	8. Troškovi zakupina	658	673	1.041
deo 533, deo 540 i deo 525	9. Troškovi zakupina zemljišta	659	-	-
536, 537	10. Troškovi istraživanja i razvoja	660	4.380	4.580
540	11. Troškovi amortizacije	661	369.476	362.234
552	12. Troškovi premija osiguranja	662	101.689	102.648
553	13. Troškovi platnog prometa	663	1.723	2.806
554	14. Troškovi članarina	664	2.816	2.798
555	15. Troškovi poreza	665	10.075	23.960
556	16. Troškovi doprinosa	666	-	-
562	17. Rashodi kamata	667	46.489	821.234
deo 560, deo 561 i 562	18. Rashodi kamata i deo finansijskih rashoda	668	46.489	821.234
deo 560, deo 561, i deo 562	19. Rashodi kamata po kreditima od banaka i dfo	669	-	-
deo 579	20. Rashodi za humanitarne, kulturne, zdravstvene, obrazovne, naučne i verske namene, za zaštitu čovekove sredine i za sportske namene	670	61.772	3.247
	21. Kontrolni zbir (od 651 do 670)	671	1.440.512	2.991.575

„METANOLSKO - SIRČETNI KOMPLEKS“ A.D., KIKINDA

VIII DRUGI PRIHODI

Grupa računa, račun	OPIS	AOP	Iznos u 000 dinara	
			Tekuća godina	Prethodna godina
60	1. Prihodi od prodaje robe	672	3.960	-
640	2. Prihodi od premija, subvencija, dotacija, regresa, kompenzacija i povraćaja poreških dažbina	673	-	-
641	3. Prihodi po osnovu uslovljenih donacija	674	-	-
deo 650	4. Prihodi od zakupnina za zemljište	675	-	-
651	5. Prihodi od članarina	676	-	-
deo 660, deo 661 i deo 662	6. Prihodi od kamata	677	3.426	78.786
deo 660, deo 661 i deo 662	7. Prihodi od kamata po računima i depozitima u bankama i ostalim finansijskim organizacijama	678	3.426	78.786
deo 660, deo 661, i deo 669	8. Prihodi po osnovu dividendi i učešća u dobitku	679	-	-
	9. Kontrolni zbir (od 672 do 679)	680	10.812	157.572

IX OSTALI PODACI

OPIS	AOP	Iznos u 000 dinara	
		Tekuća godina	Prethodna godina
1. Obaveze za akcize (prema godišnjem obračunu akciza)	681	-	-
2. Obračunate carine i druge uvozne dažbine (ukupan godišnji iznos prema obračunu)	682	5.350	-
3. Kapitalne subvencije i druga državna dodeljivanja za izgradnju i nabavku osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja	683	-	-
4. Državna dodeljivanja za premije, regres i pokrivenje tekućih troškova poslovanja	684	-	-
5. Ostala državna dodeljivanja	685	-	-
6. Primitvene donacije iz inostranstva i druga bespovratna sredstva u novcu ili naturi od inostranih pravnih ili fizičkih lica	686	-	-
7. Lična primanja preduzetnika iz neto dobitka (popunjavaju samo preduzetnici)	687	-	-
8. Kontrolni zbir (od 681 do 687)	688	5.350	-

„METANOLSKO - SIRČETNI KOMPLEKS“ A.D., KIKINDA

X RAZGRANIČENI NEGATIVNI NETO EFEKTI UGOVORENE VALUTNE KLAUZULE I KURSNIH RAZLIKA

OPIS	AOP	Iznos u 000 dinara	
		Tekuća godina	Prethodna godina
1. Početno stanje razgraničenog neto efekta ugovorene valutne klauzule	689	-	-
2. Razgraničeni neto efekat ugovorene valutne klauzule	690	-	-
3. Srazmerni deo ukinutog razgraničenog neto efekta ugovorene valutne klauzule	691	-	-
4. Preostali iznos razgraničenog neto efekta ugovorene valutne klauzule (red. br. 1 + red. br. 2 - red. br. 3)	692	-	-
5. Početno stanje razgraničenog neto efekta kursnih razlika	693	-	-
6. Razgraničeni neto efekat kursnih razlika	694	-	-
7. Srazmerni deo ukinutog razgraničenja neto efekata kursnih razlika	695	-	-
8. Preostali iznos razgraničenog neto efekta kursnih razlika (red. br. 5 + red. br. 6 - red. br. 7)	696	-	-

XI RAZGRANIČENI POZITIVNI NETO EFEKTI UGOVORENE VALUTNE KLAUZULE I KURSNIH RAZLIKA

OPIS	AOP	Iznos u 000 dinara	
		Tekuća godina	Prethodna godina
1. Početno stanje razgraničenog neto efekta ugovorene valutne klauzule	697	-	-
2. Razgraničeni neto efekat ugovorene valutne klauzule	698	-	-
3. Srazmerni deo ukinutog razgraničenog neto efekta ugovorene valutne klauzule	699	-	-
4. Preostali iznos razgraničenog neto efekta ugovorene valutne klauzule (red. br. 1 + red. br. 2 - red. br. 3)	700	-	-
5. Početno stanje razgraničenog neto efekta kursnih razlika	701	-	-
6. Razgraničeni neto efekat kursnih razlika	702	-	-
7. Srazmerni deo ukinutog razgraničenja neto efekata kursnih razlika	703	-	-
8. Preostali iznos razgraničenog neto efekta kursnih razlika (red. br. 5 + red. br. 6 - red. br. 7)	704	-	-

„METANOLSKO - SIRČETNI KOMPLEKS“ A.D., KIKINDA

Naziv: AD " METANOLSKO SIRČETNI KOMPLEKS"

Sedište: KIKINDA

Matični broj: 08036403

Šifra delatnosti: 2014
PIB: 100508466

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE za 2012. godinu

U Kikindi, 28.02.2013. godine

1. OPŠTE INFORMACIJE O DRUŠTVU

Metanolsko-sirćetni kompleks a.d. Kikinda je akcionarsko društvo osnovano 11.11.1991. godine. Preduzeće kao akcionarsko društvo je upisano kod Agencije za privredne registre u Registar Privrednih subjekata BD 25264/2005. Matični broj Preduzeća kod Republičkog zavoda za statistiku, broj 08036403.

Delatnost preduzeća je precizirana Statutom i kao takva je putem obrasca 3 - Prilog uz rešenje suda upisana u registar Privrednog suda u Zrenjaninu. Osnovna delatnost je proizvodnja metanola i sirćetne kiseline.

Prema kriterijumima za razvrstavanje iz Zakona o računovodstvu i reviziji ("Službeni glasnik RS" br. 45/06 i 111/09) društvo je razvrstano u veliko pravno lice.

Prosečan broj zaposlenih u tekućoj (2012.) godini je 526 a i u prethodnoj (2011.) godini je bilo 529 zaposlena radnika.

Metanolsko-sirćetni kompleks a.d. Kikinda (skraćeno MSK Kikinda) je matično pravno lice. Osnovao je Društvo za usluge MSK CG d.o.o Bar.MSK Kikinda je vlasnik udela u društvu 100%.

U četvrtom kvartalu 2011. godine dolazi do poremećaja na svetskom tržištu inaglog pada tražnje sirćetne kiseline, što uzrokuje veliki pad cena pomenutog proizvoda. Zbog popunjenih skladišnih kapaciteta, veoma niskih cena sirćetne kiseline i izostanka tražnje za istom, Društvo je moralo 14.11.2011. godine da zaustavi proizvodnju. Isti trend se nastavio i tokom 2012. godine.

2. OSNOVI ZA SASTAVLJANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

Priloženi finansijski izveštaji su sastavljeni u skladu sa važećim propisima u Republici Srbiji zasnovanim na Zakonu o računovodstvu i reviziji (Službeni glasnik Republike Srbije, br. (46/2006, 111/2009 i 99/11), koji propisuje Međunarodne računovodstvene standarde, odnosno Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja ("MRS/MSFI") kao osnovu za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izveštaja.

Finansijski izveštaji su sastavljeni u skladu sa konceptom istorijskog troška i načelom stalnosti pravnog lica.

Finansijski izveštaji su prikazani u formatu propisanim Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike (Službeni glasnik Republike Srbije, br. 5/07 i 119/08 i 2/10), koji u pojedinim delovima odstupa od načina prikazivanja određenih bilansnih pozicija kako to predviđa MRS 1 „Prikazivanje finansijskih izveštaja”. Shodno tome, priloženi finansijski izveštaji nisu usaglašeni sa svim zahtevima MSFI. Sadržinu godišnjeg računa, prema propisima o računovodstvu Republike Srbije čine bilans stanja, bilans uspeha, izveštaj o promenama na kapitalu, izveštaj o tokovima gotovine, statistički aneks i napomene uz finansijske izveštaje.

Iznosi u finansijskim izveštajima iskazani su u hiljadama dinara, osim ukoliko nije drugačije naznačeno. Dinar (RSD) predstavlja funkcionalnu i izveštajnu valutu Društva. Sve transakcije u valutama koje nisu funkcionalna valuta, tretiraju se kao transakcije u stranim valutama.

Uporedni podaci prikazani su u hiljadama RSD važećim na dan 31.12.2011. godine.

Zakonski zastupnik je 28.02.2013. godine odobrio finansijske izveštaje za 2012. godinu.

3. USVOJENE I PRIMENJENE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE

U nastavku objavljujemo delove Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama AD MSK Kikinda, koji se odnosi na primenjene računovodstvene politike.

9. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE, PROMENE U RAČUNOVODSTVENIM POLITIKAMA I GREŠKE

Računovodstvene politike

Član 26.

Računovodstvene politike su principi, konvencije i pravila po kojima se vrši priznavanje, vrednovanje i obelodanjivanje imovine, obaveza, prihoda i rashoda u finansijskim izveštajima MSK a.d. Kikinda u skladu sa Zakonom i u skladu sa MRS/MSFI.

Definisane računovodstvene politike primenjuju se pri evidentiranju poslovnih promena, pripremanju, prezentaciji i obelodanjivanju finansijskih izveštaja. Poslovni događaji čije računovodstveno obuhvatanje nije posebno definisano ovim Pravilnikom evidentiraju se u skladu sa MRS i MSFI.

Promene u računovodstvenim politikama

Član 27.

Promena računovodstvenih politika vrši se:

- Ako to zahteva promena nekog MRS/MSFI (obavezna promena) i
- Ako se ispostavi da usvojene računovodstvene politike ne obezbeđuju adekvatnu prezentaciju o finansijskom položaju, rezultatima poslovanja ili tokovima gotovine (dobrovoljna promena).

Ako se promena računovodstvene politike vrši po osnovu promene ili početne promene nekog MSFI, promena se primenjuje od početka primene MSFI u skladu sa zahtevima standarda ili tumačenja standarda.

Dobrovoljna promena računovodstvene politike vrši se na inicijativu Funkcije za finansije i računovodstvo ili na predlog neke druge funkcije za šta je opet potrebna saglasnost funkcije za finansije.

Ako se promena računovodstvene politike vrši dobrovoljno radi adekvatnije prezentacije finansijskog položaja, rezultata poslovanja, tokova gotovine, promena računovodstvenih politika primenjuje se retroaktivno (unazad) kao da je oduvek bila u primeni. Korekcije, koje se javljaju uvođenjem nove računovodstvene politike vrše se korigovanjem iznosa na pozicijama bilansa stanja za prethodne periode, a na teret ili u korist neraspoređenog dobitka (gubitka) iz ranijih godina.

Korekcije početnog stanja rezultata (neraspoređenog dobitka ili gubitka iz ranijih godina) vrše se i kada efekat promene računovodstvene politike utiče na prihode i rashode.

Pored korekcije početnog stanja prenetog rezultata, prilikom sastavljanja finansijskih izveštaja za tekuću godinu u koloni prethodna godina, unose se korigovani podaci i to u bilansu uspeha korigovani prihodi, rashodi i neto rezultat, a u bilansu stanja korigovani iznosi neraspoređene dobiti ili gubitka iz ranijih godina i sve druge pozicije na koje je uticala promena računovodstvene politike.

U slučaju da se iznos korekcije za prethodne periode ne može pouzdano utvrditi, promena računovodstvene politike primenjuje se od početka najranijeg perioda za koji je to izvodljivo. Primena računovodstvene politike za događaje i transakcije koje se suštinski razlikuju od prethodno nastalih događaja i transakcija - za događaje i transakcije koje ranije nisu postojale ili su bile materijalno beznačajne, ne predstavlja promenu računovodstvene politike.

Promena računovodstvene politike za vrednovanje nekretnina, postrojenja i opreme po fer vrednosti ne zahteva retrospektivnu primenu, već se primenjuje od datuma promene računovodstvene politike.

Novi i dopunjeni standardi

- **MSFI 7 - „Finansijski instrumenti - Obelodanjivanje“** - Zahtev za poboljšanim obelodanjivanjem - odmeravanja fer vrednosti i rizika likvidnosti.
- **MRS 23 - „Troškovi pozajmljivanja“** - Kada je reč o troškovima pozajmljivanja koji se odnose na kvalifikovana sredstva, preduzeće kapitalizuje troškove pozajmljivanja koji se direktno mogu pripisati sticanju, izgradnji ili izradi kvalifikovanog sredstva, kao deo njegove nabavne vrednosti.
- **MRS 24 - „Obelodanjivanje povezanih pravnih lica“** - revidiran standard dopušta bliže obelodanjivanje transakcija sa povezanim licima u vlasništvu države i razjašnjava definiciju povezanih lica. Standard otklanja obavezu da povezana lica sa državom obelodane sve transakcije i uprošćava definiciju povezanog pravnog lica.
- **MRS 1 - „Prezentacija finansijskih izveštaja“** - revidirani standard ne dopušta prikazivanje stavki prihoda i troškova (tj. „ne vlasničkih“ promena na kapitalu) u izveštaju o promenama na kapitalu, i zahteva da se sve

nevlasničke promene u kapitalu prikazu odvojeno od vlasničkih promena u Izveštaju o finansijskom rezultatu.

• **MRS 27 - „Konsolidovani i pojedinačni finansijski izveštaji“** - revidirani standard zahteva da se efekti svih transakcija sa licima koja nemaju upravljački / kontrolni uticaj evidentiraju u okviru kapitala ako nema promene u kontrolnom uticaju i ako pomenute transakcije neće više rezultirati goodwill-om ili dobitima i gubicima. Takođe, standard specificira računovodstveni tretman u situaciji gubitka kontrolnog uticaja. Svaki preostali interes ponovo se odmerava po fer vrednosti, a dobiti ili gubici priznaju se u bilansu uspeha.

• **MSFI 9 - „Finansijski instrumenti - klasifikacija i merenje“** - odbor je u novembru 2009. godine objavio prvi deo MSFI 9 koji se odnosi na klasifikaciju i merenje finansijskih sredstava. MSFI 9 će konačno zameniti MRS 39. Standard zahteva da pravno lice klasifikuje svoja finansijska sredstva na osnovu vlastitog modela upravljanja finansijskim sredstvima i utvrđenih tokova gotovine karakterističnih za ta finansijska sredstva, a da naknadno odmeri finansijska sredstva po amortizovanoj ili fer vrednosti. Primena ovog standarda je obavezna za godišnje periode koji počinju na dan ili posle 1. januara 2013. godine.

Računovodstvene procene

Član 28.

Računovodstvene procene su način vrednovanja neke kategorije sredstava ili obaveze. One se vrše za one kategorije koje nije moguće egzaktno vrednovati (rezervisanja, zastarelost zaliha, korisni vek upotrebe sredstava, potraživanja, fer vrednosti finansijskih sredstava i finansijskih obaveza, obaveza po osnovu garancija i drugih pozicija u uslovima neizvesnosti).

Računovodstvene procene baziraju se na iskustvu i trenutno raspoloživim informacijama i menjaju se sa promenama istih. Promene računovodstvenih procena su rezultat dobijanja novih informacija ili nastanka novih okolnosti.

Efekti promena računovodstvenih procena uključuju se u neto dobitak ili gubitak u periodu promene, ako promena utiče samo na taj period, ili u periodu promene i budućim periodima ako promena utiče na oba perioda.

Promene u računovodstvenim procenama ne utiču na visinu neraspoređene dobiti ili gubitka iz ranijih perioda i za njih se ne vrši izmena podataka u finansijskim izveštajima iz prethodnih perioda.

Greške

Član 29.

Greške iz prethodnog perioda čine izostavljeni ili pogrešno iskazani podaci u finansijskim izveštajima tog perioda. Kada se ustanove greške koje se odnose na prethodni period, potrebno je o tome izvestiti Rukovodstvo koje donosi odluku o načinu ispravljanja - evidentiranja ustanovljene greške.

Ispravka grešaka koje su otkrivene u tekućoj godini a odnose se na knjiženja iz prethodne (matematičke greške, pogrešne primene računovodstvenih politika u vrednovanju poslovnih događaja, pogrešno tumačenje činjenica, previdi) vrši se po osnovnom postupku korekcijom početnog stanja prenetog rezultata iz prethodnog perioda.

Ustanovljene greške u finansijskim izveštajima prethodnog perioda koje nisu suštinski i materijalno značajne uključuju se u finansijske izveštaje tekućeg perioda.

Prag materijalnosti (materijalne značajnosti) univerzalno primenljiv na imovinu i obaveze, prihode i rashode predstavlja 0,1% aktive.

10. UČINCI PROMENA KURSEVA STRANIH VALUTA

Član 30.

Vrednovanje i priznavanje transakcija u stranoj valuti i aktivnosti poslovanja u inostranstvu vrši se svodenjem vrednosti tih aktivnosti i transakcija na vrednost u funkcionalnoj valuti. Svodenje se vrši preračunom stranih valuta u funkcionalnu valutu primenom kursa važećeg na datum izvršene transakcije.

U skladu sa MRS 21 - Efekti promena deviznih kurseva članom 41. Stav 2. Zakona o deviznom poslovanju („Sl. glasnik RS”, br. 62/06 i 31/11) propisano je da se za potrebe knjigovodstva i statistike primenjuje zvanični srednji kurs dinara prema podacima Narodne banke Srbije, osim u slučajevima ugovorene valutne klauzule, kada se primenjuje ugovoreni kurs u skladu sa MRS 39 - Finansijski instrumenti: priznavanje i odmeravanje i članom 2. Stav 1. tačka 24 Zakona o deviznom poslovanju.

Obračun kursnih razlika na dan bilansa stanja se vrši po srednjem kursu Narodne banke Srbije - MRS 21 – Efekti primene deviznih kurseva, osim u slučajevima ugovorene valutne klauzule (član 34. Stav 3 Zakona o deviznom poslovanju), kada se primenjuje ugovoreni kurs - MRS 39 - Finansijski instrumenti: priznavanje i odmeravanje.

Kursne razlike, nastale preračunom monetarnih pozicija odnosno stavki u stranoj valuti, u funkcionalnu valutu na kraju izveštajnog perioda i kursne razlike, nastale preračunom transakcija u stranim valutama, u toku izveštajnog perioda iskazuju se kao prihodi (za pozitivne kursne razlike) ili kao rashodi (za negativne kursne razlike) u bilansu uspeha u periodu kada su nastale, odnosno na dan sastavljanja finansijskih izveštaja.

Kursne razlike koje se odnose na monetarne pozicije neto ulaganja u inostrani subjekt klasifikuju se kao kapital sve do otuđenja odnosno prodaje tih ulaganja i to kao povećanje ulaganja za pozitivne kursne razlike, odnosno kao smanjenje ulaganja za iznos negativnih kursnih razlika. Kursne razlike nastale po osnovu preračuna hartije od vrednosti raspoloživih za prodaju u stranu valutu klasifikuju se preko kapitala u okviru revalorizacionih rezervi.

11. POSLOVNE KOMBINACIJE

Član 31.

Računovodstvenom politikom definiše se priznavanje i vrednovanje poslovnih kombinacija koje predstavljaju povezivanje samostalnih preduzeća ili poslovanja u jednu izveštajnu celinu čiji je krajnji efekat da jedno preduzeće (sticalac) stiče kontrolu nad drugim preduzećem (stečeno preduzeće) ili određenim delovima njegovog poslovanja. Sve poslovne kombinacije računovodstveno se obuhvataju metodom sticanja.

Svi troškovi koji su povezani sa sticanjem evidentiraju se kao rashod perioda u kome su nastali, odnosno usluge izvršene (posredničke provizije, konsultantske usluge, usluge procene, troškovi registracije, izdavanja hartija od vrednosti, administrativni troškovi itd.)

Na datum sticanja priznaju se i procenjuju identifikovana sredstva stečena u poslovnoj kombinaciji, preuzete obaveze, kapital u posedu manjinskih ulagača. Identifikovana sredstava i preuzete obaveze inicijalno se vrednuju po fer vrednosti na dan sticanja.

Član 32.

Za razliku između ukupnog iznosa date naknade, iznosa manjinskog interesa u stečenom pravnom licu i eventualnog ranijeg udela u kapitalu (kod poslovnih kombinacija u fazama) i fer vrednosti neto imovine na dan sticanja u finansijskim izveštajima se priznaje goodwill, ako je fer vrednost neto imovine manja od ukupnog iznosa naknade, manjinskog interesa i ranijeg udela u kapitalu, odnosno prihod, ako je fer vrednost neto imovine veća.

Goodwill stečen u poslovnoj kombinaciji u finansijskim izveštajima priznaje se kao sredstvo na dan sticanja. Posle početnog priznavanja goodwill se vrednuje po ceni koštanja umanjenoj za sve akumulirane gubitke usled umanjenja.

Član 33.

Manjinski interes se meri po fer vrednosti na datum sticanja. Za poslovne kombinacije u fazama, na datum sticanja ponovo se procenjuje ranije učešće u kapitalu po fer vrednosti, a razlika iskazuje kao dobitak, odnosno gubitak perioda. Kada se učešće u kapitalu kod stečenog pravnog lica poveća u dovoljnoj meri, da se stiče kontrola nad njim, vrši se ponovna procena fer vrednosti i razlika priznaje na teret rashoda, odnosno u korist prihoda perioda. Kada je kontrola stečena, sva povećanja, odnosno smanjenja vlasničkog udela evidentiraju se preko kapitala, a ne preko rashoda i prihoda.

Ako su ugovorom preuzete obaveze na ime naknade, odnosno obeštećenja prethodnim vlasnicima, one se na datum sticanja iskazuju po fer vrednosti u finansijskim izveštajima. Sve naknadne izmene u pogledu visine obaveza priznaju se kao dobitak, odnosno gubitak perioda.

12. KONSOLIDOVANI I POJEDINAČNI FINANSIJSKI IZVEŠTAJI

Konsolidovani finansijski izveštaji

Član 34.

Finansijski izveštaji MSK a.d. Kikinda kao matičnog pravnog lica konsoliduju se sa finansijskim izveštajima zavisnih preduzeća, preduzeća nad kojima ima značajnu kontrolu (pridružena pravna lica) i zajednički kontrolisanih preduzeća. MSK a.d. Kikinda kao matično lice treba da obezbedi primenu jedinstvenih računovodstvenih politika, jedinstveni datum bilansa, jedinstvenu novčanu jedinicu i primenu jedinstvenog kontnog plana, analitičke evidencije za stanja transakcije proistekle iz internih transakcija u okviru grupe, odnosno da izvrši reklasifikaciju i usklađivanje ako ovi uslovi za konsolidovanje nisu obezbeđeni.

U krug konsolidovanja uključuje se entitet u kome matrica poseduje polovinu ili manje od polovine kapitala pod uslovom da poseduje:

- Polovinu ili više glasačkih prava na osnovu ugovora;
- Moć upravljanja finansijskim i poslovnim politikama na osnovu ugovora;
- Moć imenovanja ili opoziva većine članova Upravnog odbora ili drugog upravljačkog tela koje drži kontrolu pravnog lica;
- Većinsko pravo glasa na sastancima upravljačkog tela.

Da bi u konsolidovanim finansijskim izveštajima bile prezentovane finansijske informacije o grupi pravnih lica kao da se radi o jednom jedinstvenom pravnom licu, u postupku konsolidacije preduzimaju se sledeće radnje:

- Međusobno se eliminišu knjigovodstveni iznosi ulaganja matičnog u svako od konsolidovanih zavisnih pravnih lica i udeli matičnog u kapitalu svakog tog zavisnog pravnog lica;
- Utvrđuju se učešća bez prava kontrole u dobitku ili gubitku konsolidovanih zavisnih pravnih lica za izveštajni period;
- Utvrđuju se učešća bez prava kontrole u kapitalu konsolidovanih zavisnih pravnih lica, odvojeno od udela matičnog pravnog lica u kapitalu tih pravnih lica i
- u potpunosti se eliminišu salda, transakcije, prihodi i rashodi formirani kroz interne transakcije (transakcije unutar grupe povezanih pravnih lica).

U konsolidovane finansijske izveštaje uključuju se pojedinačni finansijski izveštaji matičnog pravnog lica i pojedinačni finansijski izveštaji svih pravnih lica nad kojima matično pravno lice, u skladu sa suštinskom realnošću, ima kontrolu pod kojom se podrazumeva moć upravljanja finansijskom i poslovnom politikom entiteta, radi ostvarivanja koristi od njegovih aktivnosti.

Član 35.

Konsolidovanje finansijskih izveštaja MSK a.d. Kikinda, kao matičnog preduzeća, sa finansijskim izveštajima zavisnih preduzeća vrši se metodom potpunog konsolidovanja primenom istih računovodstvenih politika, eliminisanjem efekata internih odnosa, iskazivanjem manjinskih interesa u kapitalu i rezultatu i drugim postupcima.

13. ULAGANJA U ZAVISNA PRAVNA LICA

Član 36.

Ulaganja u zavisna pravna lica vrednuju se metodom nabavne vrednosti, iskazujući ulaganja po trošku nabavke bez uključivanja promena vrednosti ulaganja koja potiču iz rezultata. Ako na dan sastavljanja bilansa stanja ima indicija da je vrednost ulaganja umanjena, vrši se procena nadoknadive vrednosti ulaganja. Ako je nadoknadiva vrednost manja od knjigovodstvene vrednosti, knjigovodstvena vrednost se svodi na nadoknadivu vrednost a gubitak od umanjenja vrednosti ulaganja priznaje se kao rashod perioda.

14. ULAGANJA U PRIDRUŽENA PRAVNA LICA

Član 37.

Ulaganja u pridružena pravna lica predstavljaju ulaganja u preduzeća kod kojih MSK a.d. Kikinda ima značajan uticaj na finansijske i poslovne odluke entiteta u koji je izvršilo ulaganje ali ne i kontrolu tih odluka. Značajni uticaj ostvaruje se posedovanjem (direktno ili indirektno) više od 20% glasačkih prava ili na jedan od sledećih načina:

1. Zastupljenost u Upravnom odboru ili nekom drugom upravljačkom telu;
2. Učešće u procesima donošenja odluka uključujući i odluke o raspodeli dobiti;
3. Materijalno značajne transakcije između investitora i pravnog lica u koje je uložio sredstva;
4. Razmena rukovodećih lica ili pružanje suštinski bitnih informacija.

Član 38.

Inicijalno se obuhvataju metodom nabavne vrednosti, a zatim se za promene koje nastanu nakon datuma pribavljanja vrši prilagodavanje knjigovodstvene vrednosti učešća. Prihod, odnosno rashod od ulaganja po osnovu

učešća u rezultatu pridruženog preduzeća priznaje se u konsolidovanim finansijskim izveštajima MSK a.d. Kikinda kao povećanje - odnosno kao smanjenje vrednosti učešća, nezavisno kada će rezultat formalno biti raspoređen.

Finansijski izveštaj koji se predaje do isteka dva kalendarska meseca po isteku poslovne godine (pojedinačni finansijski izveštaji) vrednuje ova ulaganja primenom nabavne vrednosti ili na neki od načina u skladu sa MRS 39 - Finansijski instrumenti: priznavanje i odmeravanje, a onaj koji se predaje do isteka četiri kalendarska meseca od isteka poslovne godine (konsolidovani finansijski izveštaji) primenom metode učešća.

Promena učešća se vrši na osnovu promene u rezultatu preduzeća, ali ukoliko dođe do promene u revalorizacionim rezervama pridruženog preduzeća vrši se promena u revalorizacionim rezervama MSK a.d. Kikinda.

15. NEMATERIJALNA ULAGANJA

Član 39.

Računovodstvenom politikom definiše se priznavanje i vrednovanje nematerijalnih ulaganja koja se koriste u delatnosti kao sredstva bez fizičkog obeležja čiji je vek korišćenja duži od 12 meseci, a čija je vrednost prilikom nabavke veća od prosečne bruto zarade po zaposlenom u Republici prema poslednjem objavljenom podatku nadležnog organa. Ukoliko nematerijalno ulaganje ne ispunjava gore navedene uslove priznaje se na teret rashoda perioda u kome je nastalo.

Priznavanje i početno vrednovanje

Član 40.

Sredstva se priznaju kao nematerijalna ulaganja kada:

- nemaju fizičku sadržinu ali se mogu identifikovati;
- nisu finansijski instrument;
- se ima kontrola nad sredstvima;
- se očekuju buduće koristi.

Nematerijalna ulaganja se početno vrednuju po nabavnoj vrednosti, a nabavnu vrednost čine:

1. Fakturna vrednost uvećana za uvozne dažbine (carina itd), porez koji se ne nadoknađuje (bez prava odbitka), umanjenja za rabate i popuste;
2. Svi direktni troškovi vezani za dovođenje ulaganja u stanje radi njihovog korišćenja prema nameni, uključujući troškove zarada radnicima, koji nastaju neposredno dovođenjem nematerijalnog ulaganja u stanje korišćenja, troškovi profesionalnih usluga i troškovi vezani za proveru korišćenja nematerijalnog ulaganja prema nameni.

U nabavnu vrednost ne uključuju se :

- Troškovi implementacije novog proizvoda ili usluga (reklame, istraživanje tržišta itd);
- Troškovi pripreme i obuke osoblja;
- Administrativni i opšti režijski troškovi.

Interno razvijena nematerijalna ulaganja u fazi istraživanja priznaju se kao rashod perioda (aktivnosti usmerene ka pribavljanju novog znanja, aktivnosti vezane za izbor aplikacije, materijala, uređaja, novih proizvoda, procesa, usluga).

Nematerijalna ulaganja u razvoj internog projekta priznaju kao sredstvo:

- ako će biti raspoloživa za korišćenje ili dalju prodaju;
- ako je izvesno da će proizvesti buduće ekonomske koristi;
- ako se trošak ulaganja može pouzdano izmeriti.

Ulaganje u razvoj internog projekta priznaje kao sredstvo ako postoji tržište za to sredstvo ili će se koristiti interno i ako postoji mogućnost da se pouzdano mogu utvrditi rashodi vezani za razvoj projekta.

Ulaganja u razvoj koja ne ispunjavaju navedene uslove priznaju se kao trošak perioda. Ulaganja u razvoj koja su prvobitno priznata kao trošak perioda ne mogu se priznati kao sredstvo u narednom periodu.

Ulaganje u razvoj internog projekta vrednuje se po ceni koštanja (troškovima nastalih za sticanje) tog sredstva. Cena koštanja interno proizvedenog nematerijalnog ulaganja uključuje sve rashode koji se mogu direktno pripisati ili rasporediti na razumnoj osnovi i pripremi za upotrebu.

U cenu koštanja interno razvijenog nematerijalnog ulaganja ne uključuju se administrativni i opšti režijski troškovi, niti troškovi za pripremu osoblja za eksploataciju ulaganja.

Vrednovanje nakon početnog priznavanja

Član 41.

Nakon početnog priznavanja nematerijalna ulaganja se vrednuju po ceni koštanja (trošku nabavke) umanjene za ispravku vrednosti i akumulirane gubitke od umanjenja vrednosti (model nabavne vrednosti). Svi rashodi vezani za održavanje nematerijalnog ulaganja u fazi njegovog korišćenja terete rashode perioda u kome su nastali.

Na dan sastavljanja godišnjih finansijskih izveštaja, nematerijalna ulaganja se testiraju na umanjenje vrednosti. Obezvređenje vrednosti nematerijalnih ulaganja priznaje se smanjenjem vrednosti ulaganja uz istovremeno priznavanje rashoda u Bilansu uspeha u skladu sa MRS 36 - Umanjenje vrednosti imovine.

Amortizacija nematerijalnih ulaganja

Član 42.

Nematerijalna ulaganja otpisuju se primenom proporcionalne metode u periodu korišćenja, osim ulaganja čije je vreme korišćenja utvrđeno ugovorom kada se otpisivanje vrši u rokovima predviđenim ugovorom.

Za nematerijalna ulaganja sa neograničenim vekom trajanja ne obračunava se amortizacija.

Na dan sastavljanja godišnjih finansijskih izveštaja vrednost nematerijalnih ulaganja se procenjuje radi eventualnog obezvređenja. Prilikom procene utvrđuje se vek korišćenja i nova vrednost koja se amortizuje u toku preostalog veka korišćenja. Ponovo povećanje vrednosti obezvređenog nematerijalnog ulaganja se ne vrši.

Licence i prava

Član 43.

Zasebno stečene licence iskazuju se po istorijskoj nabavnoj vrednosti. Licence imaju ograničen vek trajanja i iskazuju se po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu amortizaciju. Amortizacija se obračunava primenom proporcionalne metode, kako bi se troškovi licenci raspodelili u toku njihovog procenjenog veka upotrebe.

Računarski softver

Član 44.

Ovde pre svega spadaju troškovi implementacije računarskog softvera. Stečene licence računarskih softvera kapitalizuju se u iznosu troškova nastalih u sticanju i stavljanju u upotrebu odnosnog softvera. Ovi troškovi se amortizuju tokom njihovog procenjenog veka upotrebe (od 0 do 20 godina).

Razvoj osnovnih i nematerijalnih sredstava

Član 45.

Izdaci za izgradnju, instalaciju ili kompletiranje infrastrukturnih objekata kapitalizuju se u okviru ulaganja u pripremi prema njihovoj prirodi. Amortizacija se ne obračunava u toku perioda razvoja.

16. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

Član 46.

Nekretnine, postrojenja i opremu čine sredstva koja se drže za korišćenje u proizvodnji proizvoda, vršenju usluga, za administrativne svrhe za koje se očekuje da će se koristiti duže od jednog obračunskog perioda.

Nabavna vrednost neke nekretnine, postrojenja i opreme se priznaje kao sredstvo, ako i samo ako:

1. je verovatno da će se buduće ekonomske koristi povezane sa tim sredstvom prilivati u entitet;
2. se nabavna vrednost tog sredstva može pouzdano izmeriti.

U alat i inventar koji se kalkulativno otpisuje, svrstava se onaj inventar čija je pojedinačna nabavna cena u vreme nabavke sredstva veća od prosečne bruto zarade po zaposlenom u Republici i izvesno je da je vek upotrebe duži od godinu dana. Važniji rezervni delovi i pomoćna oprema smatraju se nekretninama, postrojenjima i opremom kada se koriste duže od jednog obračunskog perioda, i ako se koriste prilikom servisiranja nekretnina, postrojenja i opreme.

Jedno sredstvo (tehnološka celina) može se priznati kao više sredstava u slučaju da imaju različit vek trajanja, ili pružaju koristi na različite načine, čime zahtevaju primenu različitih stopa amortizacije.

Početno vrednovanje

Član 47.

Početno vrednovanje nekretnine, postrojenja i opreme koji ispunjavaju uslove za priznavanje za sredstvo, vrši se po nabavnoj vrednosti, odnosno ceni koštanja. Nabavnu vrednost čini faktorna vrednost uvećana za zavisne troškove nabavke, a umanjene za bilo koje trgovinske popuste i rabate. U nabavnu vrednost nekretnina, postrojenja i opreme uključuju se i troškovi kamata i drugi troškovi pozajmljivanja, koji se mogu neposredno pripisati izgradnji i izradi tih sredstava, ako ona traju duže od godinu dana.

Troškovi pozajmljivanja uključuju se u nabavnu vrednost za vreme dok traje izgradnja i izrada tih sredstava. Kada se sredstvo stavi u upotrebu, troškovi pozajmljivanja terete rashode perioda. Ako se izgradnja ili izrada sredstava privremeno obustavlja, troškovi pozajmljivanja se ne uključuju u nabavnu vrednost, ne kapitalizuju se, već terete rashode perioda.

Nekretnine, postrojenja i oprema pribavljeni razmenom za druga nemonetarna sredstva početno se vrednuju po poštenoj (fer) vrednosti pribavljenog sredstva ili nemonetarnog sredstva koje se kao naknada ustupa.

Stavke nekretnine, postrojenja i opreme, koje su utvrđene popisom, a nisu bile evidentirane u poslovnim knjigama, priznaju se u visini procenjene fer vrednosti u korist ostalih prihoda. Fer vrednost određuje Komisija za popis osnovnih sredstava i dostavlja Službi za računovodstvo MSK a.d. Kikinda, uz izveštaj o popisu ili komisija formirana rešenjem Generalnog direktora.

Naknadna ulaganja

Član 48.

Naknadna ulaganja u vezi sa stavkom nekretnina, postrojenja i opreme priznaju se kao sredstvo:

1. kada je verovatno da će buduće ekonomske koristi po osnovu tog ulaganja priticati
2. kada se trošak naknadnog ulaganja može pouzdano izmeriti.

Pored opštih uslova za priznavanje, naknadna ulaganja se priznaju kao sredstvo i uključuju u knjigovodstvenu vrednost, ako se tim ulaganjima ispunjava neki od sledećih uslova:

- produžava korisni vek upotrebe;
- povećava njihov kapacitet;
- unapređuje sredstvo čime se utiče na kvalitet proizvoda (učinka);
- bitno umanjuju troškovi proizvodnje u odnosu na troškove pre naknadnog ulaganja.

Uslov za priznavanje naknadnih ulaganja kao sredstvo overeva ovlašćeno lice MSK a.d. Kikinda.

Evidentiranje naknadnih ulaganja, koja se priznaju kao sredstvo (kapitalizuju) vrši se računovodstvenim postupkom povećanja nabavne vrednosti sredstava.

Troškovi po osnovu tekućeg održavanja i servisiranja stavke nekretnine, postrojenja i opreme, kao što su troškovi rada, potrošnog materijala ili sitnih rezervnih delova iskorišćenih za manje popravke, priznaju se kao trošak perioda.

Kada naknadni izdaci podrazumevaju zamenu značajnijih rezervnih delova, trošak rezervnog dela se uključuje u knjigovodstvenu vrednost sredstva u momentu kada ti troškovi nastanu, pod uslovom da ispunjavaju opšte uslove za priznavanje (očekivane ekonomske koristi i vrednosti koja se može pouzdano izmeriti). Istovremeno sa priznavanjem vrednosti rezervnog dela u nabavnu vrednost stavke nekretnine, postrojenja i oprema, knjigovodstvena ili procenjena vrednost zamenjenih delova isknjižava. Isknjižena vrednost zamenjenih delova se priznaje kao rashod perioda ukoliko se od njega ne očekuju buduće ekonomske koristi. Tekuće održavanje nekretnine, postrojenja i opreme evidentira se kao rashod perioda.

Vrednovanje nakon početnog priznavanja

Član 49.

Vrednovanje nekretnina, postrojenja i opreme nakon početnog priznavanja vrši se primenom modela revalorizacije, koji predstavlja njihovu fer vrednost na datum revalorizacije umanjenu za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke zbog obezvređenja. Fer vrednost zemljišta i zgrada se utvrđuje na bazi tržišnih dokaza, a ukoliko ne postoji aktivno tržište, sredstva se procenjuju po amortizovanom trošku zamene.

Stručna komisija MSK a.d. Kikinda sastavljena od kvalifikovanih lica koja se profesionalno bave tim poslovima, a koju formira Generalni direktor, jednom godišnje, sagledava odstupanje od knjigovodstvene vrednosti u odnosu na tržišnu vrednost. U slučaju da je u pojedinim grupama odstupanje preko 30% predlaže procenu vrednosti tih sredstava, a ako nije predlaže Generalnom direktoru Odluku da nije došlo do odstupanja fer tržišne vrednosti imovine u odnosu na knjigovodstvenu.

Procenu vrednosti i procenu preostalog veka korišćenja i ostatka vrednosti sredstava na datum bilansiranja vrši stručna komisija formirana rešenjem generalnog direktora MSK a.d. Kikinda ili ovlašćeni procenitelj u slučaju kada se steknu uslovi iz predhodnog stava.

Procena vrednosti se radi za svako pojedinačno sredstvo u grupi koja je predmet procene.

Izveštaj o proceni koji je sačinila stručna komisija odnosno ovlašćeni procenitelj usvaja Nadzorni odbor na predlog Generalnog direktora i donosi Odluku o proceni vrednosti imovine.

Ukoliko se na godišnjem nivou ne pojavi ili je neznatno odstupanje fer vrednosti u odnosu na knjigovodstvenu vrednost, u skladu sa MRS 16 paragraf 34, neophodno je da se stavke nekretnina, postrojenja i opreme revalorizuju samo jednom na svakih pet godina.

Ako se knjigovodstvena vrednost nekretnina, postrojenja i opreme poveća kao rezultat revalorizacije, evidencija se vrši na revalorizacionim rezervama, pod uslovom da u istom obračunskom periodu nije vršena revalorizacija na rashodima povodom revalorizacije istog sredstva.

U slučaju da je vršena evidencija na rashodima, povećanje knjigovodstvene vrednosti se evidentira na prihodima do iznosa evidentiranih na rashodima, a ostatak na revalorizacionim rezervama.

Ako se knjigovodstvena vrednost nekretnine, postrojenja i opreme smanji kao rezultat revalorizacije, evidencija se vrši umanjnjem revalorizacionih rezervi, odnosno na rashodima. Smanjenje se priznaje u ukupnom ostalom rezultatu do iznosa postojećih revalorizacionih rezervi koje se odnose na to sredstvo.

Usklađivanje knjigovodstvene vrednosti sa njegovom fer vrednošću vrši se ili proporcionalnom korekcijom nabavne vrednosti i ispravke vrednosti, ili samo korekcijom ispravke vrednosti.

Revalorizacione rezerve koje su sastavni deo kapitala, a koji se odnosi na nekretnine, postrojenja i opremu, mogu se direktno preneti na neraspoređenu dobit u momentu otuđenja, a najkasnije na datum sastavljanja finasijskih izveštaja za period u kome je je stavka otuđena.

Član 50.

Nekretnine, postrojenja i oprema svrstavaju se u grupe u okviru sledećih kategorija:

- zemljište
- građevinski objekti
- stambeni objekti
- cisteme za metanol
- cisteme za sirćetnu kiselinu
- kontejneri
- vozila
- računarska oprema
- telekomunikaciona oprema
- ostala oprema
- kancelarijska oprema
- sredstva u pripremi

Knjigovodstveno evidentiranje procene vrednosti nekretnine, postrojenja i opreme kao i investicione nekretnine, vrši se srazmernim povećanjem ili smanjenjem nabavne vrednosti i ispravke vrednosti, tako da je sadašnja vrednost jednaka procenjenoj vrednosti, ili korekcijom ispravke vrednosti.

Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi vrednuju se po nabavnoj vrednosti.

Sredstva koja se izrađuju u sopstvenoj režiji vrednuju se po ceni koštanja pod uslovom da nije veća od neto prodajne vrednosti.

Obračun amortizacije

Član 51.

Amortizacija sredstava se obračunava primenom proporcionalne metode kako bi se njihova nabavna vrednost rasporedila tokom njihovog procenjenog veka korišćenja.

- Građevinski objekti od 20 do 70 godina
- Mašine i oprema od 3 do 50 godina
- Cisterne od 3 do 15 godina
- Motorna vozila od 3 do 10 godina
- Nameštaj, pribor i oprema od 3 do 15 godina

Obračun amortizacije se ne vrši za zemljište i umetnička dela. Obračun amortizacije počinje od početka narednog meseca od meseca kada su osnovna sredstva stavljena u upotrebu. Amortizacija se obračunava i kada se stavke nekretnina, postrojenja i opreme koriste u manjem kapacitetu od projektovanog i kada su sredstva privremeno stavljena van upotrebe. Obračun amortizacije prestaje kada se stavke nekretnina, postrojenja i opreme reklasifikuju kao sredstvo namenjeno prodaji.

Prilikom stavljanja sredstva u upotrebu definišu se korisni vek upotrebe i rezidualna vrednost. Procenjeni korisni vek upotrebe sredstava i njegova rezidualna vrednost se preispituju na dan bilansa stanja, pa ako su očekivanja različita od predhodnih procena, stope za amortizaciju se prilagođavaju.

Osnovica

Član 52.

Osnovica za obračun amortizacije je nabavna vrednost umanjena za ostatak vrednosti (rezidualna vrednost). Ostatak vrednosti predstavlja procenjeni iznos za koji se očekuje da se može ostvariti prodajom sredstava po isteku korisnog veka trajanja. Ako je procenjena rezidualna vrednost materijalno beznačajna smatra se da je ona jednaka nuli. Rezidualnu vrednost sredstava na datum nabavke odnosno dan revalorizacije procenjuje stručno lice MSK a.d. Kikinda.

Korisni vek

Član 53.

Korisni vek nekretnina, postrojenja i opreme utvrđuje se prilikom njihovog stavljanja u upotrebu i utvrđuje ga stručno lice MSK a.d. Kikinda. Preostali vek korišćenja proverava se:

- ako su u toku godine izvršena dodatna ulaganja na sredstvu;
- ako je u toku godine došlo do obezvređenja sredstva;
- ako se menja poslovna politika u smislu otuđenja u skorijem periodu;
- ako su nastupile tehnološke promene ili promene na tržištu.

Korisni vek upotrebe sredstva ispituje se i na kraju godine. Ako se utvrdi da značajno odstupa od ranije utvrđenog, obračun amortizacije se menja za tekući i buduće periode.

Metod amortizacije

Član 54.

Obračun amortizacije nekretnina, postrojenja i opreme vrši se proporcionalnom metodom i vrši se za svako pojedinačno sredstvo. Alat i inventar sa kalkulativnim otpisom može se otpisivati grupno.

Obezvređenje, povlačenje i otuđenje

Član 55.

U slučaju da na datum bilansa stanja postoje indicije da je došlo do umanjenja vrednosti neke stavke nekretnina, postrojenja i opreme, vrši se procena njene nadoknadive vrednosti. Kada je knjigovodstvena vrednost nekretnina, postrojenja i opreme veća od nadoknadive vrednosti vrši se njihovo obezvređenje.

Obezvređenje se vrši tako što se knjigovodstvena vrednost svodi na nadoknativu vrednost uz smanjenje predhodno formiranih revalorizacionih rezervi tog sredstva, a ako one nisu formirane ili su nedovoljne, iznos gubitka se priznaje kao rashod perioda.

Knjigovodstvena vrednost nekretnina, postrojenja i opreme treba da bude isknjižena iz bilansa stanja u slučaju otuđenja. Prihodi odnosno rashodi koji nastanu prilikom isknjižavanja terete obračunski period, a utvrđuju se kao razlika između neto prihoda od otuđenja i knjigovodstvene vrednosti.

Pre isknjiženja vrednosti stavki nekretnina, postrojenja i opreme prilikom povlačenja iz upotrebe i rashodovanja, vrši se konačan obračun amortizacije.

Član 56.

Identifikovanje sredstava čija je vrednost umanjena, vrši se jednom godišnje. Godišnje testiranje sredstava na umanjenje vrši se za stalna sredstva, uključujući i sredstva za koja je ranije već vršeno umanjenje vrednosti. Pokazatelji koji ukazuju na umanjenje vrednosti su:

- eksterni izvori informacija - značajni pad tržišne vrednosti sredstava, značajne promene u poslovanju posmatrano u tehnološkom, tržišnom i ekonomskom okruženju sada ili u bliskoj budućnosti, porast tržišnih kamatnih stopa ili drugih tržišnih stopa prinosa na investicije tokom perioda, koji će se značajno odraziti na diskontnu stopu kod obračuna upotrebne vrednosti sredstava i značajno umanjiti njegovu nadoknadivu vrednost, kada je knjigovodstvena vrednost neto imovine veća od tržišne kapitalizacije,
- interni izvor informacija - postoje dokazi o zastarelosti ili fizičkom oštećenju sredstava, postojanje značajnijih promena u načinu korišćenja sredstava sada ili u bliskoj budućnosti u smislu prestanka korišćenja i obustavljanja poslovanja, restrukturiranja poslovne jedinice kojoj sredstvo pripada, postojanje dokaza da je ekonomski učinak sredstva lošiji ili će biti lošiji od očekivanog.

Nadoknadiivi iznos je fer vrednost umanjena za troškove prodaje ili upotrebna vrednost u zavisnosti koja je od ovih vrednosti veća.

Fer vrednost je iznos za koji se neko sredstvo može razmeniti između voljnih strana u okviru nezavisne transakcije.

Upotrebna vrednost je sadašnja vrednost procenjenih budućih tokova gotovine, koji se očekuju od kontinuiranog korišćenja sredstva i od njegove prodaje na kraju korisnog veka trajanja. Otuđenje nekretnine, postrojenja i opreme najčešće se vrši njihovom prodajom. Za nekretnine, postrojenja i opremu koji se otuđuju po vrednosti različitoj od knjigovodstvene vrednosti gubici ili dobiti priznaju se kao rashodi ili prihodi perioda.

Knjigovodstvena vrednost nekretnina, postrojenja i opreme koji se rashoduju priznaju se u rashode perioda.

Biološka sredstva

Član 57.

Sva biološka sredstva se na datum bilansa stanja mere po fer vrednosti umanjenoj za očekivane troškove prodajnog mesta, osim ako fer vrednost nije moguće pouzdano izmeriti.

Promena fer vrednosti biološkog sredstva u nekom periodu iskazuje se kroz neto gubitak odnosno dobitak. Izuzetak u primeni modela fer vrednosti kod bioloških sredstava je ako u trenutku priznavanja u finansijskim izveštajima ne postoji aktivno tržište. U nedostatku neke druge pouzdane alternativne metode procene fer vrednosti treba primeniti model nabavne vrednosti samo na to biološko sredstvo. To biološko sredstvo se meri po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i imparitentne gubitke.

Cena koja se kotira na aktivnom tržištu generalno predstavlja najadekvatniju osnovu za utvrđivanje fer vrednosti biološkog sredstva ili poljoprivrednog proizvoda. Ako aktivno tržište ne postoji, MRS 41 - Poljoprivreda - sadrži smernice za izbor neke druge osnove za merenje.

17. INVESTICIONE NEKRETNINE

Priznavanje

Član 58.

Investiciona nekretnina je ona nekretnina (zemljište ili objekat - ili/i deo objekta) koja se drži u cilju ostvarivanja prihoda od zakupnine ili porasta vrednosti kapitala ili i jednog i drugog. U investicione nekretnine svrstava se:

- zemljište koje se drži u cilju dugoročnog porasta vrednosti kapitala,
- zemljište koje se drži za trenutno nepoznatu buduću potrebu,
- građevinski objekti dati u zakup,

- građevinski objekti koji se trenutno ne koriste ali su namenjeni za davanje u zakup,
- nekretnine u procesu izgradnje za buduće korišćenje kao investiciona nekretnina.

Investicione nekretnine se priznaju ako i samo ako je verovatno da će entitet u budućnosti ostvariti ekonomsku korist od te investicione nekretnine i da se nabavna vrednost nekretnine može pouzdano izmeriti.

U okviru knjigovodstvene vrednosti investicione nekretnine ne priznaju se troškovi svakodnevnog servisiranja te nekretnine.

Početno vrednovanje

Član 59.

Investicione nekretnine se početno vrednuju po nabavnoj vrednosti odnosno ceni koštanja. Nabavna vrednost investicione nekretnine koja je kupljena uključuje sve direktne troškove nabavke-zavisne troškove nabavke i direktno pripisane izdatke, a umanjana za bilo koje trgovinske popuste i rabate.

Nabavna vrednost investicione nekretnine izgrađene u sopstvenoj režiji je cena koštanja na dan završetka izgradnje.

Nabavna vrednost investicione nekretnine pribavljene razmenom za druga nemonetarna sredstva je fer vrednost nemonetarnog sredstva koje se kao naknada ustupa.

Nabavna vrednost investicionih nekretnina nastalih prenosom sa nekretnina koje se koriste u poslovne svrhe, nekretnina u pripremi i zaliha je fer vrednost investicione nekretnine na dan prenosa.

Razlika između knjigovodstvene vrednosti nekretnine koja se koristila u poslovne svrhe i fer vrednosti te nekretnine prilikom prenosa na investicionu nekretninu evidentira se na računu revalorizacionih rezervi ako je fer vrednost veća od knjigovodstvene vrednosti, a ako je fer vrednost manja evidentira se u bilansu uspeha na teret rashoda perioda.

Razlika između fer vrednosti investicione nekretnine koja je preneti sa zaliha i nekretnina u pripremi i njene knjigovodstvene vrednosti evidentira se u bilansu uspeha preko prihoda i rashoda perioda.

Fer (poštena) vrednost je vrednost za koju se nekretnina može razmeniti. To je obično njena tržišna vrednost. Fer vrednost se utvrđuje procenom na osnovu trenutnih cena na aktivnom tržištu za sličnu nekretninu na istoj lokaciji i pod istim uslovima, a koju radi stručna komisija koju formira Generalni direktor.

Naknadna ulaganja

Član 60.

Naknadna ulaganja vezana za investicionu nekretninu priznaju se kao sredstvo kada je verovatno da će se buduće ekonomske koristi po osnovu tog ulaganja priticati i kada se trošak naknadnog ulaganja može pouzdano izmeriti. To je obično kod investicione nekretnine koja se renovira ili se vrši dogradnja čime se poboljšava kvalitet i produžava vek korišćenja.

Troškovi po osnovu tekućeg održavanja i servisiranja investicione nekretnine priznaju se kao trošak perioda.

Vrednovanje nakon početnog priznavanja

Član 61.

Investicione nekretnine se nakon početnog priznavanja vrednuju po modelu fer (poštene) vrednosti.

Fer vrednost je vrednost koja realno može da se dobije na tržištu odnosno njena tržišna vrednost na dan bilansiranja. Fer vrednost investicionih nekretnina određuju se procenom na osnovu cene na aktivnom tržištu za sličnu nekretninu i pod istim uslovima.

Procena se vrši na kraju svake kalendarske godine i ukoliko fer vrednost odstupa od knjigovodstvene vrednosti materijalno značajno, knjigovodstvena vrednost se svodi na fer vrednost a razlika se knjiži na teret rashoda ili u korist prihoda perioda.

Procenu fer vrednosti investicione nekretnine vrši stručna komisija za procenu fer vrednosti koju formira Generalni direktor MSK a.d. Kikinda.

Za investicione nekretnine se ne vrši ispravka vrednosti po osnovu amortizacije.

Dobici ili gubici koji nastaju usled otuđenja ili povlačenja iz upotrebe utvrđuju se kao razlika između neto primanja i knjigovodstvene vrednosti nekretnine i priznaju se kao rashod ili prihod perioda.

Ugovori o izgradnji

Član 62.

Ugovori o izgradnji su ugovori koji se zaključuju radi izgradnje nekog sredstva ili pružanja usluge koja se neposredno odnosi na izgradnju sredstva. Ugovori o izgradnji mogu biti ugovori sa fiksnom cenom i ugovori sa naknadnim povećanjem troškova.

Priznavanje prihoda i rashoda po ugovoru

Kada se ishod ugovora o izgradnji može pouzdano proceniti, prihod po osnovu ugovora i troškovi povezani sa ugovorom o izgradnji se priznaju kao prihodi i rashodi, odnosno u zavisnosti od stepena izvršenja ugovora na kraju izveštajnog perioda.

Sa aspekta MRS 11, pri računovodstvenom evidentiranju i izradi finansijskih izveštaja priznaju se sledeće kategorije:

Prihodi po osnovu ugovora:

- početni iznos prihoda dogovoren ugovorom;
- varijacije ugovorenog rada, zahteve i finansijske stimulacije:
  - u meri u kojoj je verovatno da će rezultirati prihodom; i
  - kada ih je moguće pouzdano meriti.

Troškovi na osnovu ugovora:

- troškove koji se direktno odnose na konkretan ugovor;
- troškove koji su pripisivi ugovornim aktivnostima uopšte i mogu se alocirati datom ugovoru;
- druge troškove za koje se kupac posebno tereti prema uslovima ugovora.

Kod ugovora o izgradnji sa fiksnom cenom kod kojih se izvršenje ugovora može pouzdano izmeriti i vrednovati prihodi i rashodi se priznaju u bilansu uspeha srazmerno stepenu dovršenosti (metod procenta završenosti). Preduzeće koristi stepen dovršenosti kako bi utvrdilo odgovarajući iznos koji treba priznati u datom periodu. Stepenu dovršenosti izgradnje se utvrđuje iz odnosa ukupno procenjenih troškova ugovora nastalih do datuma bilansa stanja i ukupno procenjenih troškova po svakom ugovoru. Troškovi u vezi sa budućim aktivnostima po ugovoru nastali tokom godine isključuju se iz troškova ugovora pri utvrđivanju stepena dovršenosti izgradnje. Oni su prikazani kao zalihe, avansi ili ostala sredstva u zavisnosti od njihove prirode.

Preduzeće kao sredstvo iskazuje bruto iznos koji se potražuje od izvršioca ugovorenih poslova po svim ugovorima čije je izvešenje u toku a za koje je zbir nastalih troškova i priznate dobiti veći od sukcesivno fakturiranih iznosa. Sukcesivno fakturirani iznos koji kupci još nisu platili i garantni depoziti uključeni su u poziciju potraživanja po osnovu prodaje i druga potraživanja.

Preduzeće kao obavezu iskazuje bruto iznos koji se duguje naručiocu ugovorenih radova po svim ugovorima čije je izvršenje u toku za koje je sukcesivno fakturisanje premašilo nastale troškove uvećane za priznatu dobit (umanjeni za priznate gubitke).

Kod ugovora sa fiksnom cenom kod kojih se izvršenje ne može pouzdano izmeriti prihodi se priznaju samo do iznosa nastalih troškova izgradnje za koje je izvesno da će biti naplaćeni.

Kod ugovora sa naknadnim povećanjem troškova prihodi i rashodi se vrednuju prema procentu učešća troškova nastalih do datuma Bilansa u ukupno procenjenim troškovima po određenom ugovoru.

Na dan sastavljanja finansijskih izveštaja proverava se stepen dovršenosti, izvesnost naknade troškova za koje su priznati prihodi, očekivani troškovi za završetak ugovora i ako ne postoji verovatnoća da će troškovi biti nadoknađeni ili postoji verovatnoća da će ukupni troškovi biti veći od prihoda, očekivani gubitak se priznaje kao rashod.

Lizing

Član 63.

Finansijski lizing priznaje se u bilansu stanja kao sredstvo i kao obaveza u iznosu koji je jednak fer vrednosti iznajmljene imovine ili po sadašnjoj vrednosti minimalnih plaćanja lizinga, ako je ta vrednost niža.

Amortizacija sredstava uzetih u finansijski lizing zavisi od izvesnosti da li će MSK a.d. Kikinda kao korisnik lizinga po isteku lizinga postati vlasnik tih sredstava.

Ako je izvesno da će MSK a.d. Kikinda postati vlasnik sredstava po isteku lizinga, amortizacija se obračunava u skladu sa obračunom amortizacije za nekretnine, postrojenja i opremu u vlasništvu MSK a.d. Kikinda.

Ako nije izvesno da će sredstva uzeta u finansijski lizing po isteku lizinga postati vlasništvo MSK a.d. Kikinda, amortizacija se obračunava za period trajanja zakupa ili korisnog veka upotrebe sredstva u zavisnosti od toga koji je od ova dva perioda kraći.

Za nekretnine uzete u lizing treba razdvojiti zemljište i građevinske objekte. Ako nije izvesno da će po okončanju lizinga zemljišta vlasništvo preći na zakupca, ono se klasifikuje kao operativni lizing. Ako je učešće zemljišta u ukupnom lizingu nekretnina beznačajno, zemljište se obuhvata u jedinstven lizing zajedno sa građevinskim objektom.

18. TROŠKOVI POZAJMLJIVANJA

Član 64.

Troškovi pozajmljivanja obuhvataju kamatu i druge troškove u vezi sa pozajmljivanjem sredstava za nabavku, izradu ili prodaju sredstava. Računovodstveno obuhvatanje troškova pozajmljivanja vrši se u skladu sa MRS 23 - Troškovi pozajmljivanja.

Troškovi pozajmljivanja koji su direktno pripisivi sticanju, izgradnji sredstava koje se kvalifikuje uključuju se u nabavnu vrednost tog sredstva. Takvi troškovi se kapitalizuju kao deo nabavne vrednosti sredstva kada je verovatno da će oni imati rezultat buduće ekonomske koristi i kada se troškovi mogu pouzdano izmeriti.

Troškove pozajmljivanja obuhvataju:

- kamatu na kratkoročna i dugoročna pozajmljivanja,
- amortizaciju diskonta ili premija u vezi sa pozajmljivanjem - ovi troškovi se javljaju kada Preduzeće novčana sredstva obezbeđuje izdavanjem obveznica, koje se mogu prodavati po nominalnoj vrednosti, ali i po ceni većoj ili manjoj od nominalne vrednosti; u tom slučaju ostvaruje se premija, odnosno diskont, kao razlika između nominalne i prodajne vrednosti obveznica, pa se ta razlika uzima u obzir kod utvrđivanja troškova pozajmljivanja,
- amortizaciju pratećih troškova nastalih u vezi sa aranžmanom pozajmljivanja - u slučaju kredita, to su obično troškovi obrade zahteva, dok u slučaju izdavanja obveznica to mogu biti troškovi vezani za proces izdavanja obveznica na tržištu,
- finansijska terećenja u vezi sa finansijskim lizingom priznatim u skladu sa MRS 17-Lizing i
- kursne razlike nastale po osnovu pozajmljivanja u stranoj valuti, u iznosu do kog se smatraju korigovanjem troškova kamata.

Kvalifikovana sredstva su sredstva za koji je potreban duži vremenski period da bi bila spremna za upotrebu ili prodaju i troškovi pozajmljivanja sredstava za njihovu nabavku se kapitalizuju, odnosno pripisuju njihovoj nabavnoj vrednosti. Datum početka kapitalizacije troškova pozajmljivanja je datum kada treba da se ispuni jedan od navedenih uslova:

- napravi izdatke za sredstvo,
- napravi troškove pozajmljivanja,
- preduzme aktivnosti za izgradnju, izradu i pripremu sredstva za korišćenje, odnosno stavljanje u upotrebu.

Kapitalizacija troškova pozajmljivanja vrši se od početka ulaganja do momenta završetka aktivnosti sticanja odnosno stavljanja sredstva u upotrebu. Troškovi pozajmljivanja sredstava, koji nastaju u periodu obustavljanja aktivnosti na izradi ili izgradnji sredstava se ne kapitalizuju već terete rashode perioda. Troškovi pozajmljivanja sredstava nakon stavljanja u upotrebu ne kapitalizuju se već terete rashode perioda. Ulaganje u sredstva koja se redovno, kontinuirano proizvode u kratkom vremenskom periodu i sredstva koja su spremna za upotrebu ili prodaju u momentu sticanja i ulaganja u nabavku obrtne imovine, nisu sredstva koja se kvalifikuju i troškovi pozajmljivanja sredstava za njihovu nabavku se ne kapitalizuju. Troškovi pozajmljivanja za nabavku ovih sredstava terete rashode perioda.

19. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

Član 65.

Računovodstvenom politikom definišu se vrednovanje i priznavanje dugoročnih finansijskih plasmana MSK a.d. Kikinda koji obuhvataju:

- učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica,
- učešća u kapitalu ostalih povezanih (pridruženih) pravnih lica,
- učešća u kapitalu ostalih pravnih lica i hartije raspoložive za prodaju,
- date dugoročne kredite,
- hartije od vrednosti koje se drže do dospeća i
- ostale dugoročne finansijske plasmane.

Član 66.

Priznavanje i vrednovanje učešća u kapitalu zavisnih i ostalih povezanih pravnih lica regulisano je računovodstvenom politikom za ulaganja u zavisna i pridružena pravna lica.

Član 67.

Priznavanje i vrednovanje finansijskih ulaganja u hartije od vrednosti vrši se: po nabavnoj vrednosti, za hartije od vrednosti koje se kotiraju na berzi i po fer vrednosti, za hartije od vrednosti koje se kotiraju na berzi i čiji efekti se priznaju u kapitalu sve do njihove realizacije kada se priznaju u bilansu uspeha tekućeg perioda.

Član 68.

Priznavanje i vrednovanje finansijskih plasmana u dugoročne kredite vrši se u skladu sa ugovorenim uslovima plasmana. Za priznavanje i vrednovanje ostalih dugoročnih finansijskih plasmana koriste se usvojeni principi i to:

- za dugoročna finansijska ulaganja i plasmane kojima je definisan rok dospeća primenjuje se amortizovana nabavna vrednost primenom metode diskonta,
- za dugoročna finansijska ulaganja i plasmane kojima nije definisan rok dospeća primenjuje se metod nabavne vrednosti (troška nabavke) i
- za dugoročna finansijska ulaganja i plasmane koji su pribavljeni s ciljem da se njima trguje, primenjuje se fer vrednost na datum svakog finansijskog izveštavanja korišćenjem podataka ovlašćenih agencija i organizacija koje se bave prometom navedenih ulaganja i plasmana.

Utvrđivanje gubitaka, zbog nemogućnosti realizacije i naplate dugoročnih finansijskih plasmana i ulaganja, kao i zbog njihovog obezvređenja vrši se prilikom sastavljanja godišnjih finansijskih izveštaja.

Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava

Član 69.

Gubici od umanjenja vrednosti se priznaju u bilansu uspeha u godini u kojoj su nastali kao rezultat jednog ili više događaja, koji su nastali nakon početnog priznavanja finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju. Značajan ili progresivan pad fer vrednosti ispod njihove nabavne vrednosti smatra se indikatorom da je došlo do umanjenja njihove vrednosti. Kumulirani gubitak - utvrđen kao razlika između troškova sticanja i tekuće fer vrednosti, umanjene za bilo kakav gubitak zbog umanjenja vrednosti finansijskog sredstva koji je prethodno priznat u bilansu uspeha - prenosi se sa kapitala i priznaje u okviru ostalih rashoda u bilansu uspeha za tekuću godinu. Gubici zbog umanjenja vrednosti vlasničkih instrumenata priznati u bilansu uspeha ne mogu se naknadno ukinuti kroz bilans uspeha. Ako se u narednom periodu fer vrednosti dužničkih hartija od vrednosti klasifikovanih kao raspoložive za prodaju poveća i to povećanje se može objektivno pripisati nekom događaju nastalom nakon priznavanja gubitka po osnovu umanjenja vrednosti u bilansu uspeha, gubitak po osnovu umanjenja vrednosti se ukida i iskazuje u bilansu uspeha.

20. KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA I PLASMANI

Kratkoročna potraživanja

Član 70.

Kratkoročna potraživanja obuhvataju potraživanja po osnovu prodaje proizvoda, roba, usluga i korišćenja imovine MSK a.d. Kikinda od strane drugih.

Kratkoročna potraživanja se priznaju:

- kada je na kupca odnosno korisnika usluga prenet značajan deo rizika i koristi od vlasništva,
- kada je upravljanje preneto na kupca odnosno korisnika usluga,
- kada je verovatno da će ekonomske koristi priticati i
- kada se iznos prihoda može pouzdano izmeriti.

Član 71.

Pri početnom priznavanju:

- kratkoročna potraživanja u zemlji vrednuju se po prodajnoj vrednosti proizvoda i robe umanjenoj za ugovoreni iznos popusta i rabata, a uvećanoj za obračun poreza
- kratkoročna potraživanja iz inostranstva vrednuju se u visini iznosa koji predstavlja protivvrednost inostrane valute u odnosu na devizni kurs na datum transakcije. Promene deviznog kursa od datuma transakcije do datuma naplate potraživanja iskazuju se kao kursne razlike u korist prihoda ili na teret rashoda perioda. Potraživanja iskazana u stranoj valuti na dan bilansiranja preračunavaju se prema važećem kursu, a efekti utvrđeni preračunom priznaju se kao kursne razlike perioda
- kratkoročna potraživanja kod pružanja usluga vrednuju se metodom procentualne dovršenosti usluga.
- kratkoročna potraživanja sa ugovorenim valutnom klauzulom početno se vrednuju u protivvrednosti inostrane valute prema ugovorenom deviznom kursu na dan transakcije. Za efekte promena deviznog kursa od datuma transakcije do datuma naplate, kao i na svaki datum bilansa stanja, utvrđuju se efekti valutne klauzule, koji se evidentiraju kao finansijski prihod odnosno rashod perioda.

Član 72.

Nakon početnog priznavanja potraživanja se vrednuju po neto prodajnoj vrednosti. Potraživanja se indirektno otpisuju u roku od 90 dana od dana dospelosti.

Stručna komisija koju formira Generalni direktor, sastavljena od kvalifikovanih lica koja se profesionalno bave tim poslovima, najmanje jednom godišnje, vrši procenu rizika naplate potraživanja i sačinjava Izveštaj o tome. Na osnovu Izveštaja o izvršenoj proceni rizika naplate potraživanja, Generalni direktor donosi odluku o proceni rizika naplate potraživanja, odnosno o vrednovanju potraživanja.

Na dan sastavljanja finansijskih izveštaja za potraživanja od kupaca kod kojih je naplata neizvesna, a kojima se istovremeno i duguje, do iznosa obaveza može se korigovati ispravka vrednosti potraživanja.

Za potraživanja za koja je do datuma bilansiranja izvršena ispravka vrednosti a koja su dokumentovano naplaćena do dostavljanja finansijskih izveštaja na usvajanje, za naplaćeni iznos vrši se ukidanje njihove ispravke vrednosti u korist prihoda perioda odnosno smanjenje rashoda obezvređenja ako je ispravka izvršena u izveštajnom periodu.

Kada je potraživanje nenaplativo otpisuje se na teret ispravke vrednosti potraživanja.

Direktan otpis na teret rashoda vrši se samo u slučaju kada je nemogućnost naplate potraživanja izvesna i dokumentovana i kada postoje verodostojne isprave o tome (zastarelost, izvršna sudska presuda), a u skladu sa Odlukom o direktnom otpisu potraživanja koju donosi Nadzorni odbor MSK a.d. Kikinda na predlog Generalnog direktora.

Kratkoročni plasmani

Kratkoročne plasmene čine finansijska sredstva koja se :

- drže radi trgovine,
- drže do dospeća,
- daju kao zajmovi, i
- ako su raspoloživi za prodaju

Kratkoročni finansijski plasmani su:

- kratkoročni krediti,

- kratkoročne hartije od vrednosti i
- ostali kratkoročni finansijski plasmani čiji je rok dospeća do godinu dana.

Kratkoročni plasmani se vrednuju po amortizovanoj vrednosti, izuzev kratkoročnih plasmana koji se drže radi prodaje i koji se vrednuju po fer vrednosti. U slučaju da dati krediti nisu naplaćeni u ugovorenim rokovima vrši se ispravka vrednosti na teret rashoda.

Ako, pak postoji verovatnoća da se dati krediti ili hartije od vrednosti ne mogu naplatiti prema ugovorenim uslovima, nastaje gubitak zbog umanjenja vrednosti.

Kratkoročni plasmani sa ugovorenom valutnom klauzulom, početno se vrednuju u protivvrednosti inostrane valute prema ugovorenom deviznom kursu na dan transakcije. Za efekte promena deviznog kursa od datuma transakcije do datuma naplate, kao i na svaki datum bilansa stanja, utvrđuju se efekti valutne klauzule, koji se evidentiraju kao finansijski prihod, odnosno rashod perioda.

21. ZALIHE

Član 73.

Zalihe se iskazuju po nabavnoj vrednosti, tj. ceni koštanja ili po neto prodajnoj vrednosti u zavisnosti od toga koja je niža. Cena koštanja se uvrdjuje primenom metode ponderisanog prosečnog troška. Cena koštanja gotovih proizvoda obuhvata direktne troškove utrošenih sirovina, radnu snagu i ostale direktne troškove i pripadajuće režijske troškove. Ona ne uključuje troškove pozajmljivanja. Neto prodajna vrednost je procenjena prodajna vrednost u uobičajenom toku poslovanja umanjena za pripadajuće varijabilne troškove prodaje.

Zalihe kao obrtnu imovinu čine:

- zalihe materijala, rezervnih delova, alata i inventara
- nedovršena proizvodnja
- gotovi proizvodi
- roba
- stalna sredstva namenjena prodaji
- dati avansi

Priznavanje

Član 74.

Zalihe se priznaju kao obrtna imovina u sledećim uslovima:

- kada postoji kontrola odnosno vlasništvo nad tom vrstom imovine;
- kada je verovatno da će ekonomske koristi priticati u vezi sa posedovanjem te imovine;
- kada se trošak pribavljanja imovine može pouzdano izmeriti.

Vrednovanje zaliha prilikom nabavke

Član 75.

Zalihe se u momentu pribavljanja vrednuju po nabavnoj ceni ili po ceni koštanja, odnosno po neto prodajnoj ceni ukoliko je ona niža.

Nabavnu vrednost čine fakturna vrednost i direktni zavisni troškovi nabavke.

Cenu koštanja čine direktni troškovi proizvodnje i pripadajući indirektni troškovi.

Neto prodajna vrednost predstavlja procenjenu prodajnu vrednost umanjenu za procenjene troškove dovršenja i umanjenu zavisnim troškovima prodaje.

Zalihe materijala, rezervnih delova, alata i inventara i robe

Član 76.

Zalihe materijala, rezervnih delova, alata i inventara i robe vrednuju se po troškovima nabavke (nabavna vrednost). Troškovi nabavke obuhvataju fakturnu vrednost, direktne zavisne troškove nabavke, a trgovački popusti, rabati i slične olakšice umanjuju fakturnu vrednost.

Fakturna vrednost se utvrđuje na osnovu ugovorene cene - iznosa fakture dobavljača prilikom kupovine sredstava koja čine zalihe. Ukoliko dobavljač ne dostavi fakturu, kalkulacija u vezi sa obračunom nabavne vrednosti zaliha sačinjava se na bazi ugovorene vrednosti. Ako se materijal, rezervni delovi, alat i inventar i roba nabavljaju iz uvoza, pa je vrednost u fakturi iskazana u stranoj valuti, fakturna vrednost se utvrđuje u dinarima u dinarskoj protivvrednosti, primenom zvaničnog srednjeg kursa NBS na dan uvoznog carinjenja.

Član 77.

Zavisne troškove nabavke čine:

- uvozne dažbine i porezi, osim iznosa koji mogu da refundiraju ili za koje postoji pravo na umanjenje PDV-a;
- troškovi prevoza zaliha u visini ispostavljene fakture prevoznika ili u slučaju sopstvenog prevoza - sačinjava se kalkulacija cene sopstvenog prevoza;
- manipulativni troškovi i drugi troškovi koji se mogu direktno pripisati nabavci sa ciljem dovođenja zaliha na njihovo sadašnje mesto.

U nabavnu vrednost odnosno cenu koštanja ne ulaze vandredni rashodi, rashodi koji se odnose na naučno-istraživačke, eksperimentalne i konsultantske usluge.

Zalihe nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda

Zalihe nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda vrednuju se po ceni koštanja, odnosno po neto prodajnoj vrednosti ukoliko je ona niža od cene koštanja.

Cenu koštanja čine:

- direktni troškovi proizvodnje, i
- indirektni, odnosno opšti proizvodni troškovi.

Opšti troškovi proizvodnje se raspoređuju na jedinice proizvodnje samo prema normiranom kapacitetu, dok iznos nastalih opštih troškova proizvodnje iznad normiranih tereti troškove perioda.

Vrednovanje i iskazivanje zaliha u finansijskim izveštajima MSK a.d. Kikinda vrši se sa isključenim efektima proisteklih po osnovu transakcija iz internih odnosa između poslovnih oblasti (eliminacija interne dobiti sadržane u zalihama, eliminacija multiplikacije prihoda i rashoda nastalih po osnovu transakcija iz tokova robe između poslovnih oblasti u bilansu uspeha, primenom transfernih cena).

Zalihe stalnih sredstava namenjenih prodaji

Član 78.

Zalihe stalnih sredstava namenjenih prodaji posebno se vrednuju po nabavnoj vrednosti (trošku nabavke). Nakon poštenog priznavanja i vrednovanja stalna sredstva namenjena prodaji, vrednuju se po fer vrednosti, u slučaju da je ta vrednost niža od knjigovodstvene vrednosti. Smanjenje vrednosti tereti rashode perioda. Naknadno povećanje vrednosti se priznaje u prihode samo do visine ranije knjiženih rashoda.

Dati avansi za zalihe i usluge

Član 79.

Dati avansi za zalihe i usluge vrednuju se po trošku nabavke - nabavnoj vrednosti. Ako do datuma sastavljanja finansijskih izveštaja avansi nisu realizovani, vrši se njihovo naknadno vrednovanje, odnosno proverava se da li je došlo do obezvređenja ili se obračunava revalorizacija ako je predviđena ugovorom.

Vrednovanje zaliha prilikom njihovog utroška, prodaje

Član 80.

Vrednovanje utrošenih zaliha materijala, rezervnih delova, alata i inventara vrši se metodom prosečne ponderisane cene.

Za alat, inventar i auto gume vrednovanje utrošenih zaliha vrši se u momentu stavljanja u upotrebu jednkokratim terećenjem troškova perioda.

Fakturisanje zaliha prilikom prodaje vrši se po prodajnoj vrednosti. Razlika između vrednosti ostvarene prodajom i nabavne vrednosti čini prihod/rashod perioda.

Procena zaliha

Član 81.

Prilikom sastavljanja finansijskih izveštaja MSK a.d. Kikinda, zalihe se procenjuju - svode na neto ostvarenu vrednost. Procena se vrši za materijalno značajne kategorije na osnovu:

- raspoloživih informacija i izvršenih analiza ovlašćenih radnika da određene zalihe neće biti iskorišćene za namene za koje su pribavljene ili će biti prodane po znatno nižoj ceni (posebne procene);
- analiza obrta i analize stanja zaliha po rokovima njihove nabavke - starosna struktura (opšte procene).

Procenu neto ostvarive vrednosti zaliha vrši stručna komisija MSK a.d. Kikinda koju formira Generalni direktor.

Zalihe koje su obuhvaćene posebnim procenama ne uključuju se u opšte procene.

Posebne procene vrše se uvek kada postoji informacija ili mišljenje da se zalihe neće koristiti ili prodati po vrednostima u knjigama.

Opšte procene vrše se jednom godišnje pre sastavljanja godišnjih finansijskih izveštaja, nakon sprovedenog redovnog godišnjeg popisa. Za zalihe kod kojih nije bilo utroška u toku kalendarske godine, a za koje se procenjuje da neće biti utroška u narednoj godini, vrši se odgovarajuće obezvređenje.

Smanjenje vrednosti zaliha vrši se ukoliko je neto prodajna vrednost niža od cene koštanja, odnosno nabavne vrednosti i u slučajevima oštećenja, delimične zastarelosti, gubitka kvaliteta i sl. Smanjenje vrednosti zaliha tereti troškove perioda.

Kada se utvrdi da više ne postoje okolnosti koje su prvobitno uticale na smanjenje vrednosti zaliha, iznos smanjenja zaliha se ukida i iskazuje u nivou korigovane nabavne vrednosti, odnosno cene koštanja ili neto prodajne cene, u zavisnosti koja je vrednost niža. Korekcija smanjenja se vrši u korist prihoda perioda.

Otpis zaliha čija je neto prodajna vrednost jednaka nuli (zalihe sa isteklim rokom upotrebe, nelikvidne zalihe) vrši se na teret rashoda perioda.

Stalna sredstva namenjena prodaji

Član 82.

Preduzeće klasifikuje stalnu imovinu (ili grupu za otuđenje) kao imovinu koja se drži za prodaju ako se njena knjigovodstvena vrednost može povratiti prevashodno prodajnom transakcijom, a ne daljim korišćenjem.

Da bi se stalna imovina klasifikovala kao stalna sredstva namenjena prodaji potrebno je da budu ispunjeni sledeći uslovi:

- imovina ili grupa za otuđenje moraju biti dostupni za prodaju u svom trenutnom stanju isključivo pod uslovima koji su uobičajeni za takve imovine i njena prodaja mora biti verovatna;
- prodaja sredstava mora biti vrlo verovatna u roku od jedne godine od dana priznavanja kao sredstva namenjenih prodaji ili da je donešena odluka o prodaji sredstava i da je započeto sa traženjem kupca. Da bi prodaja bila verovatna mora postojati tržište za to sredstvo, a ponuđena cena razumno utvrđena, tako da omogućava prodaju sredstava u roku od jedne godine.

Preduzeće odmerava stalnu imovinu ili grupu za otuđenje koje se drži za prodaju po nižem od sledeća dva iznosa: po knjigovodstvenoj vrednosti ili fer vrednosti umanjenoj za troškove prodaje.

Sredstvo koje je otpisano (amortizovano) odnosno sredstvo čija je neotpisana (sadašnja) vrednost beznačajna neće biti priznata kao sredstva namenjeni prodaji.

Preduzeće ne amortizuje stalnu imovinu dok je ona klasifikovana kao imovina koja se drži za prodaju.

22. NOVČANI TOKOVI

Član 83.

Novčani tokovi iskazuju se za tokove iz poslovnih, investicionih i finansijskih aktivnosti.

Računovodstvenom politikom definišu se:

- gotovina i ekvivalenti gotovine;

- način sastavljanja izveštaja o novčanim tokovima;
- prezentovanje novčnih tokova u stranoj valuti.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Član 84.

Gotovinu i gotovinske ekvivalente čine:

- kratkoročne hartaje od vrednosti,
- tekući (poslovni) računi,
- izdvojena novčana sredstva i akreditivi,
- blagajne,
- devizni računi,
- devizni akreditivi i
- ostala kratkoročna visoko likvidna ulaganja sa prvobitnim rokom dospeća do tri meseca ili kraće kao i
- prekoračenja po tekućem računu

Metod sastavljanja izveštaja

Član 85.

Izveštaj o novčanim tokovima iz poslovnih, investicionih i finansijskih aktivnosti vrši se po direktnoj metodi u skladu sa propisima kojima se uređuje izveštavanje o novčanim tokovima.

Vanredne pozicije posebno se evidentiraju u okviru novčanih tokova iz poslovnih aktivnosti kao vanredni prilivi, odnosno odlivi gotovine i to izuzetno ako nisu evidentirani kao potraživanja odnosno obaveze.

Novčani tokovi u stranoj valuti

Član 86.

Novčani tokovi koji proizilaze iz transakcija u stranoj valuti prikazuju se u izveštajnoj valuti primenom kursa strane valute koji je važio na dan nastanka toka gotovine.

23. VANBILANSNA SREDSTVA I OBAVEZE

Član 87.

Vanbilansna sredstva/obaveze uključuju: materijal primljen na obradu i doradu i ostala sredstva koja nisu u vlasništvu, potencijalne obaveze preduzeća, potraživanja/obaveze po instrumentima obezbeđenja plaćanja, kao što su garancije i drugi oblici jemstva.

24. REZERVISANJA

Priznavanje, vrednovanje i korišćenje

Član 88.

Rezervisanje predstavlja obavezu (zakonsku ili izvedenu) koja postoji na dan bilansa, ali ima neizvestan rok dospeća ili vraćanja. Rezervisanja pripadaju grupi bilansnih pozicija koje se vrednuju računovodstvenom procenom, jer se radi o obavezama neizvesnog roka dospeća i iznosa, koje se ne mogu egzaktno vrednovati. Računovodstveno obuhvatanje rezervisanja vrši se u skladu sa MRS 37, MRS 11 i MRS 19.

Računovodstvenom politikom definišu se priznavanje, promene, upotreba i ukidanje rezervisanja. Rezervisanje se priznaje kada:

- Postoji sadašnja obaveza koja je rezultat prošlih događaja;
- Kada je verovatno da će izmirenje obaveza dovesti do odliva sredstava i
- Kada iznos obaveza može pouzdano da se proceni.

Rezervisanje se vrši za:

- Troškove u garantnom roku;
- Obnavljanje prirodnih bogatstava;
- Zadržane depozite i kaucije;
- Troškove restrukturiranja
- Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih
- Ostala dugoročna rezervisanja
- Druge troškove za koje postoje uslovi iz prethodnog stava, a koji su definisani usvojenom poslovnom politikom MSK a.d. Kikinda.

Rezervisanje se vrednuje procenom. Na dan sastavljanja Bilansa stanja rezervisanja se ispituju i po potrebi koriguju kako bi njihov iznos predstavljao najbolju sadašnju procenu budućih izdataka.

Rezervacije za sudske sporove utvrđuje Funkcija za pravne poslove na osnovu kompletne tabele sudskih sporova u kojima je MSK a.d. Kikinda tužena strana u sporu. Za svaki spor pravna funkcija procenjuje:

- Verovatnoću ishoda spora. Ova procena se vrši na osnovu postojećih činjenica, okolnosti, faze u kojoj se spor nalazi, odluke suda u ranijim fazama spora (ukoliko postoje), mišljenja eksperata o ishodu spora ukoliko su angažovani u sporu (advokati, veštaci), kao i na osnovu odluke suda u istovrsnim sporovima sa istim ili sličnim činjeničnim i pravnim okolnostima tj. na osnovu sudske prakse.
- Ako je više od 50% verovatno da će spor biti izgubljen od strane MSK a.d. Kikinda vrši se procena ukupnih troškova isplate vrednosti (iznosa) spora.
- Ukupni troškovi spora predstavljaju procenjeni iznos od ukupnog iznosa tužbenog zahteva, sudske takse, advokatske troškove i kamate za neblagovremeno (dospelo) plaćanje. Procenjeni iznos od ukupnog iznosa tužbenog zahteva predstavlja iznos koji će biti plaćen tužiocu i može biti između 0% i 100% od iznosa tužbenog zahteva, i zavisi od procene da li će biti postignuto vansudsko ili sudsko poravnanje, da li će biti sprovedeno veštačenje u okviru sudskog postupka koji može da utiče na osnovanost tužbenog zahteva, kao i od drugih okolnosti koje se mogu koristiti radi umanjenja iznosa u tužbi.
- Ako je ishod spora unapred neizvestan i u kome je više od 50% verovatnoće da će MSK a.d. Kikinda taj spor izgubiti, tada se vrši rezervisanje u visini od 100% od procenjenog iznosa spora.
- Ako je 50% ili manje od 50% verovatno da će sudski spor biti izgubljen od strane MSK a.d. Kikinda onda se ne vrši rezervisanje.

Rezervisanje se vrednuje procenom. Iznosi po kojima se priznaju rezervisanja treba da budu najbolja procena izdataka potrebnih da bi se na datum bilansa izmirile sadašnje obaveze proistekle iz prošlih događaja.

Na dan sastavljanja finansijskih izveštaja rezervisanja se ispituju i po potrebi koriguju kako bi njihov iznos predstavljao najbolju sadašnju procenu budućih izdataka.

Rezervisanje se koristi samo za one poslovne događaje u vezi sa kojima je formirano. Kada nastane odliv sredstava po osnovu obaveze za koju je izvršeno rezervisanje, izdaci se ne priznaju kao rashod već se vrši ukidanje priznatog iznosa rezervisanja.

Ako su stvarni izdaci, za koja su izvršena rezervisanja, manji od iznosa rezervisanja, rezervisanje se ukida u korist prihoda, za razliku iznosa između izvršenih rezervisanja i stvarno nastalih obaveza terete se rashodi perioda.

Ako postoji saznanje da neće biti odliva sredstava, rezervisanje se ukida u korist prihoda.

Ako postoji mogućnost da neke izdatke, po kojima je izvršeno rezervisanje, nadoknadi druga strana (po osnovu osiguranja, ugovora o obeštećenju) i ako postoji sigurnost da će nadoknada biti primljena, rashodi po osnovu rezervisanja mogu se umanjiti za iznos nadoknade.

Potencijalne obaveze se obelodanjuju u Napomenama uz finansijske izveštaje, osim ako je mogućnost odliva resursa po tom osnovu mala.

Potencijalna sredstva se obelodanjuju u Napomenama uz finansijske izveštaje, kada postoji verovatnoća priliva ekonomskih koristi.

25. OBAVEZE PO KREDITIMA

Član 89.

Obaveze po kreditima se inicijalno priznaju po fer vrednosti priliva, bez nastalih transakcionih troškova. U narednim periodima obaveze po kreditima se iskazuju po amortizovanoj vrednosti, sve razlike između ostvarenog priliva (umanjenog za transakcione troškove) i iznosa otplate, priznaju se u bilansu uspeha u periodu korišćenja kredita primenom metode efektivne kamatne stope. Naknade plaćene pri pribavljanju kredita priznaju se kao transakcioni trošak do iznosa za koji je verovatno da će deo ili ceo kredit biti povučen. U tom slučaju naknada se razgraničava do konačnog povlačenja kredita. U slučaju da ne postoji dokaz da je delimično ili ukupno povlačenje kredita verovatno, naknada se kapitalizuje kao avans za likvidnost i amortizuje se u toku perioda otplate kredita na koji se odnosi. Obaveze po kreditima se klasifikuju kao tekuće, osim ukoliko MSK a.d. Kikinda nema bezuslovno pravo da odloži izmirenje obaveza za najmanje 12 meseci nakon datuma bilansa stanja.

26. OBAVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA

Član 90.

Obaveze prema dobavljačima su obaveze plaćanja dobavljaču za preuzeta dobra ili primljene usluge u redovnom toku poslovanja. Obaveze prema dobavljaču se klasifikuju kao tekuće ukoliko dospevaju za plaćanje u roku od jedne godine ili kraćem roku (odnosno u okviru redovnog ciklusa poslovanja ukoliko je duži). U suprotnom, ove obaveze se iskazuju kao dugoročne. Obaveze prema dobavljačima se iskazuju po fer vrednosti.

27. PRIMANJA ZAPOSLENIH

Obaveze za penzije

Član 91.

Preduzeće ima plan definisanih obaveza za penzije. Preduzeće izdvaja doprinose u društvene penzione fondove na obaveznoj osnovi. Kada su doprinosi uplaćeni, preduzeće nema dalju obavezu plaćanja obaveza. Doprinosi se priznaju kao troškovi zarada zaposlenih onda kada dospeju za plaćanje.

Više plaćeni doprinosi se priznaju kao sredstvo u iznosu koji je moguće refundirati ili u iznosu za koji se smanjuje buduće plaćanje obaveza.

Ostala primanja zaposlenih

Član 92.

Preduzeće obezbeđuje za neprekidan radni staž jubilarne nagrade i otpremninu prilikom odlaska u penziju u skladu sa Kolektivnim ugovorom MSK a.d. Kikinda. Pravo na ove naknade je obično uslovljeno ostajanjem zaposlenog lica u službi do starosne granice određene za penzionisanje do ostvarenja minimalnog radnog staža.

Jubilarnе nagrade

Član 93.

Isplata jubilarnih nagrada se utvrđuje određenim procentom prosečne mesečne zarade Društva na osnovu broja godina koje je zaposleni neprekidno proveo u MSK a.d. Kikinda u skladu sa Kolektivnim ugovorom Preduzeća.

28. POREZ NA DOBIT

Član 94.

Porez na dobit se utvrđuje u skladu sa važećim propisima u iznosu i rokovima koji su propisani Zakonom o porezu na dobit pravnih lica, a priznavanje privremenih razlika, odloženih poreskih sredstava i odloženih poreskih obaveza vrši se skladu sa MRS12 - Porez na dobitak.

Računovodstvena politika, kojom se definišu priznavanja i vrednovanja poreza na dobit, obuhvata:

- oporezivu dobit - poreski gubitak,
- tekuće i odložene poreske obaveze,
- tekuća i odložena poreska sredstava,
- neiskorišćene poreske gubitke i

- tekući i odloženi porez na dobitak.

Član 95.

Oporeziva dobit je dobit perioda koja se utvrđuje u poreskom bilansu u skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica.

Poreski gubitak je gubitak perioda koji je utvrđen u poreskom bilansu kada su poreski priznati rashodi veći od prihoda koji se oporezuju. Poreski gubici mogu se prenositi iz jednog obračunskog perioda u drugi, ali ne duže od deset godina. Prenošenje poreskog gubitka dovodi do umanjenja oporezive dobiti.

Tekući porez je iznos poreske obaveze za tekuću godinu, koja se utvrđuje primenom propisane stope na oporezivu dobit. Iznos tekućeg poreza, koji nije plaćen, priznaje se kao obaveza tekućeg perioda. Više plaćeni iznos za tekući i predhodne periode, od iznosa dospelog za plaćanje, priznaje se kao sredstvo/potraživanje.

Računovodstvena dobit iskazana u bilansu uspeha i oporeziva dobit iskazana u poreskom bilansu razlikuju se za:

- stalne razlike i
- privremene razlike.

Stalne razlike između računovodstvene dobiti nastaju kao posledica ne priznavanja određenih prihoda i rashoda u poreskom bilansu u odnosu na bilans uspeha. Stalne razlike ne proizvode nikakve poreske posledice u budućnosti, već se njihov efekat ispoljava na utvrđivanje poreza na dobit samo za tekući period.

Član 96.

Privremene razlike nastaju usled razlika između knjigovodstvene vrednosti imovine ili obaveza u bilansu stanja i njihove poreske osnovice. Privremene razlike utiču na iznos poreske obaveze u budućem periodu i one mogu da budu oporezive ili odbitne.

Oporezive privremene razlike dovode do priznavanja odloženih poreskih sredstava ili obaveza. U poreskom periodu ove razlike dovode do umanjenja ili povećanja poreskih rashoda. Ove razlike imaju za rezultat povećanje ili umanjenje poreskih rashoda u budućim periodima.

Odložene poreske obaveze priznaju se kada je knjigovodstvena vrednost sredstava, koja podležu obaveznoj amortizaciji, veća od njihove poreske osnovice. Odložene poreske obaveze utvrđuju se primenom važeće poreske stope na oporezive privremene razlike na dan sastavljanja godišnjih finansijskih izveštaja MSK a.d. Kikinda, nakon sprovođenog obračuna računovodstvene i poreske amortizacije za godinu za koju se sastavljaju finansijski izveštaji.

Na datum sastavljanja godišnjih finansijskih izveštaja odložene poreske obaveze se svode na iznos utvrđen na osnovu oporezivih privremenih razlika na dan sastavljanja finansijskih izveštaja. Ukoliko privremene razlike po osnovu istih sredstava na kraju tekuće godine budu odbitne, vrši se ukidanje prethodno formiranih odloženih poreskih obaveza u korist poreskih prihoda.

U odložene poreske obaveze se ne priznaju one obaveze koje proizilaze iz početnog priznavanja goodwill-a i početnog priznavanja sredstava ili obaveza u transakcijama koje nisu poslovne i koje u vreme transakcija ne utiču na računovodstvenu i oporezivu dobit.

Odložene poreske obaveze nastale po osnovu privremenih razlika koje su rezultat revalorizacije sredstava po fer vrednosti, priznaju se na teret ili u korist revalorizacionih rezervi.

Odbitne privremene razlike dovode do priznavanja odloženih poreskih sredstava. Ove razlike imaju za rezultat smanjenje oporezive dobiti u budućem periodu, odnosno povećanje oporezive dobiti tekućeg perioda.

Priznavanje odloženih poreskih sredstava vrši se ukoliko je verovatno da će se u budućim periodima ostvariti oporeziva dobit, do iznosa u kojem se u budućem periodu očekuje oporeziva dobit za čije se umanjenje mogu iskoristiti odložena poreska sredstva. Na kraju godine ako se proceni da više nije verovatno da će postojati dovoljno oporezive dobiti, knjigovodstvena vrednost odloženih poreskih sredstava se smanjuje-ukida. Smanjenje vrednosti odloženih poreskih sredstava dovodi do povećanja poreskih rashoda, odnosno smanjenja dobiti ili povećanja gubitka.

Odložena poreska sredstva su iznosi poreza na dobit nadoknađivi u budućim periodima, a nastaju iz:

- odbitnih privremenih razlika,
- neiskorišćenih poreskih gubitaka,
- neiskorišćenih poreskih kredita.

Odložena poreska sredstva po osnovu odbitnih privremenih razlika nastaju kada je knjigovodstvena vrednost sredstava, koja podležu obavezi amortizacije, manja od njihove poreske osnovice. Odložena poreska sredstva utvrđuju se primenom važeće poreske stope na odbitne privremene razlike na dan sastavljanja godišnjih finansijskih izveštaja MSK a.d. Kikinda nakon sprovedenog obračuna računovodstvene i poreske amortizacije za godinu za koju se sastavljaju finansijski izveštaji.

Na datum sastavljanja finansijskih izveštaja odložena poreska sredstva se svode na iznos utvrđen na osnovu odbitnih privremenih razlika. Ako privremene razlike po osnovu istih sredstava na kraju tekuće godine budu oporezive, vrši se ukidanje prethodno formiranih odloženih poreskih sredstava na teret poreskog rashoda.

Odložena poreska sredstva po osnovu neiskorišćenih poreskih gubitaka utvrđuju se primenom važeće poreske stope na iznos poreskog gubitka iz poreskog bilansa.

Iznos odloženih poreskih sredstava se razmatra na dan sastavljanja godišnjih finansijskih izveštaja MSK a.d. Kikinda i u slučaju da se proceni da više nije verovatno da će postojati dovoljno oporezive dobiti na čiji teret će moći da se iskoriste preneti poreski gubici, vrši se ukidanje odloženih poreskih sredstava ili umanjeње do iznosa za koji je verovatno da će u budućem periodu postojati dovoljno oporezive dobiti. Odložena poreska sredstva po osnovu neiskorišćenog poreskog kredita po osnovu ulaganja u osnovna sredstva priznaju se u visini neiskorišćenog poreskog kredita, bez primene propisane poreske stope, do iznosa za koji je verovatno da će u budućem periodu biti ostvarena oporeziva dobit za čije će umanjeње moći da se iskoristi neiskorišćeni poreski kredit.

U godini u kojoj je poreski kredit, po osnovu kojeg je izvršeno priznavanje odloženog poreskog sredstva, iskorišćen vrši se ukidanje odloženog poreskog sredstva po tom osnovu.

Tekući porez, kao iznos obračunatog poreza u poreskom bilansu utvrđuje se na kraju godine, pre konačnog sastavljanja finansijskih izveštaja MSK a.d. Kikinda za tu godinu. Tekući porez priznaje se kao obaveza u visini neplaćenog iznosa. Ako je iznos koji je već plaćen veći od utvrđene obaveze, višak se priznaje kao potraživanje za više plaćeni porez na dobit.

Poreski rashod, odnosno poreski prihod perioda predstavlja zbir tekućeg i odloženog poreza na dobit, priznaje se kao prihod ili rashod i uključuje u neto dobitak ili gubitak perioda. Tekući poreski rashod predstavlja iznos poreza na dobit za plaćanje. Tekući poreski prihod predstavlja iznos poreza na dobit za povraćaj. Odloženo poresko sredstvo predstavlja poreski prihod koji uvećava neto dobit. Odložena poreska obaveza predstavlja poreski rashod koji umanjuje neto dobit.

29. PRIZNAVANJE PRIHODA

Član 97.

Prihodi obuhvataju prilive ekonomskih koristi od uobičajenih aktivnosti preduzeća (prodaja proizvoda, robe i usluga) i dobitke (po osnovu prodaje imovine, revalorizacije stalne imovine).

Preduzeće priznaje prihod kada se iznos prihoda može pouzdano izmeriti i kada je verovatno da će u budućnosti preduzeće imati priliv ekonomskih koristi. Prihod se priznaje u visini fer vrednosti primljenog iznosa ili potraživanja po osnovu prodaje proizvoda, robe ili usluga u toku normalnog poslovanja preduzeća. Prihod se iskazuje bez PDV-a, rabata i popusta.

Prihod od prodaje proizvoda, robe i prihodi od usluga

Član 98.

Prihodi od prodaje proizvoda i robe se priznaju kada su suštinski svi rizici i koristi od vlasništva nad proizvodima i robom prešli na kupca i preduzeće ne zadržava učešće u upravljanju prodatim proizvodima i robom, što se uobičajeno dešava prilikom isporuka istih.

Preduzeće prodaje usluge na bazi utrošenog vremena i materijala ili putem ugovora sa fiksnom cenom, sa uobičajeno definisanim ugovorenim uslovima.

Prihod od ugovora na bazi utrošenog vremena priznaje se po ugovorenim naknadama s obzirom da su utrošeni radni sati i da su nastali direktni troškovi. Za ugovore na bazi utroška materijala stanje dovršenosti se odmerava na bazi nastalih troškova materijala kao procenat od ukupnih troškova koji treba da nastanu.

Prihod od ugovora sa fiksnom cenom takođe se priznaje po metodu stepena završenosti. Prema ovom metodu, prihod se generalno priznaje na osnovu izvršenih usluga do datog datuma, utvrđenih kao procenat u odnosu na ukupne usluge koje treba da se pruže. Prihod od ugovora sa fiksnom cenom za izvršene usluge generalno se priznaje u periodu kada su usluge izvršene, korišćenjem proporcionalne osnove tokom trajanja ugovora.

Prihodi od kamata

Član 99.

Prihodi od kamata potiču od kamata na deponovana sredstva kod banaka, na sredstva plasirana drugim pravnim licima u skladu sa odgovarajućim propisima, kao i na zatezne kamate koje se obračunavaju kupcima koji kasne u izvršavanju svojih obaveza, a u skladu sa ugovornim obredbama. Prihodi od kamata se priznaju u periodu u kome je Preduzeće steklo pravo da se kamata primi.

Prihodi od zakupnina

Član 100.

Prihodi od zakupnina potiču od davanja investicionih nekretnina u operativni zakup i obračunavaju se na proporcionalnoj osnovi tokom perioda trajanja zakupa.

Prihodi od dividendi

Član 101.

Prihodi od dividendi se priznaju kada se ustanovi pravo da se dividenda primi.

Prihodi od aktiviranja sopstvenih učinaka

Član 102.

Prihodi od aktiviranja učinaka i robe odnosi se na prihode po osnovu upotrebe proizvoda, robe i usluga za sopstvene potrebe.

30. PRIZNAVANJE RASHODA

Član 103.

Rashode, koji predstavljaju odliv sredstava i smanjenje ekonomskih koristi, čine:

- rashodi koji obuhvataju troškove koji proističu iz redovnih aktivnosti i
- gubici.

U troškove koji proističu iz redovnih aktivnosti uključuju se:

- rashodi direktnog materijala i robe i
- drugi poslovni rashodi koje čine: troškovi ostalog materijala, troškovi zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda, troškovi proizvodnih usluga, amortizacija, rezervisanja, nematerijalni troškovi, nezavisno od momenta plaćanja.

Rashodi se priznaju u periodu u kome su nastali i direktno se povezuju sa nastalim prihodima.

Gubici predstavljaju smanjenje ekonomskih koristi, a mogu (ali ne moraju) da proisteknu iz redovnih aktivnosti i uključuju:

- gubitke koji su proizašli iz prodaje dugoročnih sredstava;
- gubitke koji su posledica katastrofa i elementarnih nepogoda;
- nerealizovane gubitke koji proizilaze iz efekata porasta kurseva strane valute i;
- gubitke koji proizilaze iz smanjenja vrednosti sredstava.

Gubici se priznaju u bilansu uspeha i prikazuju po strukturi na neto osnovi nakon umanjenja za odgovarajuće prihode.

31. ZAKUPI

Član 104.

Zakupi gde zakupodavac zadržava značajniji deo rizika i koristi od vlasništva klasifikuju se kao operativni zakupi. Plaćanja izvršena po osnovu operativnog zakupa (umanjena za stimulacije dobijene od zakupodavca) iskazuju se na teret bilansa uspeha na proporcionalnoj osnovi tokom perioda trajanja zakupa.

Preduzeće uzima u zakup pojedine nekretnine, postrojenja i opremu. Zakup nekretnina, postrojenja i opreme, gde Preduzeće suštinski ima sve rizike i koristi od vlasništva, klasifikuje se kao finansijski lizing.

Finansijski lizing se kapitalizuje na početku zakupa po vrednosti nižoj od fer vrednosti zakupljene nekretnine i sadašnje vrednosti minimalnih plaćanja zakupnine.

Svaka zakupnina se raspoređuje na obaveze i finansijske rashode kako bi se postigla konstantna periodična kamatna stopa na preostali iznos obaveze. Odgovarajuće obaveze za zakupnina, umanjene za finansijske rashode, uključuju se u ostale dugoročne obaveze. Kamate kao deo finansijskih rashoda iskazuju se u bilansu uspeha u toku perioda trajanja zakupa tako da se dobije konstantna periodična kamatna stopa na preostali iznos obaveze za svaki period. Nekretnine, postrojenja i oprema stečeni na bazi finansijskog lizinga amortizuju se tokom perioda korisnog veka trajanja sredstva ili perioda zakupa - koji je od ta dva perioda kraći.

Zakup je sporazum po kome zakupodavac prenosi na zakupca pravo korišćenja sredstva tokom dogovorenog vremenskog perioda u zamenu za jedno ili više plaćanja.

Kada se sredstva daju u zakup po osnovu finansijskog lizinga, sadašnja vrednost plaćenih zakupnina se priznaje kao potraživanje. Razlika između bruto iznosa potraživanja i sadašnje vrednosti potraživanja se iskazuje kao nezarađeni finansijski prihod.

Prihod od zakupa se priznaje tokom perioda trajanja zakupa primenom metode neto ulaganja, koja odražava konstantnu periodičnu stopu povraćaja.

Kada je sredstvo dato u operativni zakup to sredstvo se iskazuje u bilansu stanja zavisno od vrste sredstva.

Prihod od zakupnine priznaje se na proporcionalnoj osnovi tokom perioda trajanja zakupa.

32. IZVEŠTAVANJE U HIPERINFLATORNOJ PRIVREDI

Član 105.

Računovodstvena politika za izveštavanje u hiperinflatornoj privredi primenjuje se na sastavljanje finansijskih izveštaja za periode za koje je:

- Nadležna institucija proglasila poslovanje u hiperinflatornoj privredi ili
- Kada je kumulativni indeks potrošačkih cena u poslednje tri godine izveštavanja viši od 100 indeksnih poena.

Monetarne stavke bilansa stanja se ne preračunavaju na dan sastavljanja finansijskog izveštaja.

Nemonetarne stavke preračunavaju se srazmerno promeni indeksa potrošačkih cena od dana pribavljanja do dana sastavljanja finansijskih izveštaja.

Sve pozicije prihoda i rashoda preračunavaju se primenom prosečnog mesečnog indeksa potrošačkih cena u mesecu u kome je nastala poslovna promena do kraja izveštajnog perioda. Sve stavke u izveštaju o novčanim tokovima preračunavaju se primenom prosečnog mesečnog koeficijenta indeksa potrošačkih cena, a preračunavanje se vrši za kolone prethodna i tekuća godina.

Kapital se preračunava primenom indeksa potrošačkih cena za izveštajni period, odnosno od dana evidentiranja promene na kapitalu. Efekti preračuna nemonetarnih sredstava, stavki bilansa uspeha i kapitala iskazuju se kao posebna stavka u bilansu uspeha (dobitak ili gubitak na neto monetarnom položaju).

Uporedni podaci za prethodni izveštajni period preračunavaju se primenom kumulativnog indeksa za izveštajni period na dan bilansiranja i prikazuju se u tekućoj mernoj jedinici na dan sastavljanja finansijskih izveštaja. Konsolidovani finansijski izveštaji se takođe preračunavaju u aktuelnu mernu jedinicu na dan sastavljanja finansijskih izveštaja.

Obelodanjivanje

Član 106.

U napomenama uz finansijske izveštaje obelodanjuju se:

- Konstatacija da su finansijski izveštaji sastavljeni u hiperinflatornoj privredi
- Konstatacija da su uporedni podaci iskazani u mernoj jedinici važećoj na dan sastavljanja izveštaja
- Identitet i nivo indeksa potrošačkih cena na dan sastavljanja izveštaja i kretanje indeksa u tekućem i prethodnom izveštajnom periodu.

33. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

Član 107.

Period nakon datuma bilansa stanja predstavljaju događaje nastale u periodu posle datuma obračuna do datuma kada su finansijski izveštaji odobreni za obelodanjivanje.

Finansijski izveštaji su odobreni za obelodanjivanje kada se dostave Nadzornom odboru MSK a.d. Kikinda na razmatranje i usvajanje.

Događaji koji nastaju nakon datuma bilansa stanja su:

- usklađujući - korektivni i
- neusklađujući - nekorektivni.

Za efekte poslovnih događaja koji nastaju nakon datuma bilansa stanja do datuma kada su finansijski izveštaji odobreni za obelodanjivanje, a u direktoj vezi su sa okolnostima koje su postojale na datum bilansa stanja, vrši se korekcija prethodno priznatih iznosa u finansijskim izveštajima.

Za efekte poslovnih događaja koji nastaju nakon datuma bilansa stanja do datuma kada su finansijski izveštaji odobreni za obelodanjivanje, a odnose se na okolnosti koje nisu postojale na datum bilansa stanja, vrši se njihovo obelodanjivanje u napomenama uz finansijske izveštaje, a ne vrši se korekcija prethodno priznatih iznosa.

U napomenama uz finansijske izveštaje obelodanjuju se:

- datum kada su finansijski izveštaji odobreni za obelodanjivanje,
- događaji i iznosi događaja, nakon datuma bilansa stanja, za koje je izvršena korekcija u finansijskim izveštajima,
- priroda i procena finansijskih efekata događaja za koje nije izvršena korekcija u finansijskim izveštajima ili izjava da takva procena ne može da se izvrši.

34. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 108.

Priznavanje, vrednovanje i obelodanjivanje sredstava i obaveza MSK a.d. Kikinda koja nisu definisana računovodstvenim politikama vrši se u skladu sa odgovarajućim standardima.

U slučaju da se za pojedine računovodstvene politike standardi promene - priznavanje, vrednovanje i obelodanjivanje vrši se neposrednom primenom tih standarda.

Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja na oglasnoj tabli MSK a.d. Kikinda, a primenjuje se na računovodstvene izveštaje od 01.01.2012. i nadalje.

Stupanjem na snagu ovog Pravilnika prestaje da važi Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama broj MSK-IP-6020-0001 od 27. 01. 2012.godine.

2012. godina

4. PRIHODI OD PRODAJE

-u hiljadama dinara-

Prihodi od prodaje proizvoda i usluga sastoje se iz sledećih vrsta prihoda:

Opis	Tekuća godina	Prethodna godina
Prihodi od izvršenih usluga-zavisno pred.	241	31
Prihodi od prodaje na inostranom tržištu	626.830	635.283
Metanol	1.728	419.964
Sirćetna kiselina	623.385	215.319
Ostalo	1.717	0
Prihodi od prodaje na domaćem tržištu	24.992	1.324.528
Metanol	0	665.226
Sirćetna kiselina	23.971	637.886
Ostalo	1.021	21.416
Ukupno	652.063	1.959.842

5. PRIHODI OD AKTIVIRANJA UČINAKA I ROBE

Opis	Tekuća godina	Prethodna godina
Prihodi od aktiviranja učinaka i robe	154	70
Ukupno	154	70

6. POVEĆANJE I SMANJENJE VREDNOSTI ZALIHA UČINAKA

Opis	Tekuća godina	Prethodna godina
Početne zalihe gotovih proizvoda (01.01.)	41	139.819
Krajnje zalihe gotovih proizvoda (31.12.)	6	41
Povećanje vrednosti zaliha gotovih proizvoda		0
Smanjenje vrednosti zaliha gotovih proizvoda	35	139.778

7. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

Opis	Tekuća godina	Prethodna godina
Ostali poslovni prihodi-ležarine (brod)	0	0
Ukupno	0	0

8. NABAVNA VREDNOST ROBE

Opis	Tekuća godina	Prethodna godina
Nabavna vrednost prodane robe	499.439	254.265
Ukupno	499.439	254.265

9. TROŠKOVI MATERIJALA

Opis	Tekuća godina	Prethodna godina
Troškovi materijala za izradu	68.672	2.237.616
Utrošeni gas	26.559	2.098.780
Ostali troškovi materijala za izradu	42.113	138.836
Troškovi režijskog materijala	7.342	15.674
Troškovi goriva i energije	26.211	44.388
Ukupno	102.225	2.297.678

TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI

10. RASHODI

Opis	Tekuća godina	Prethodna godina
Bruto zarade	426.808	419.658
Tr.poreza i dopr.na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	75.551	74.212
Troškovi naknada po ugovoru o delu	233	141
Troškovi naknada članovima upravnog i nadzornog odbora	17.008	18.671
Ostali lični rashodi i naknade	19.785	26.546
Ukupno	539.183	539.228

11. TROŠKOVI AMORTIZACIJE I REZERVISANJA

Opis	Tekuća godina	Prethodna godina
Troškovi amortizacije nekretnina, postrojenja i opreme	365.042	358.844
Troškovi amortizacije nematerijalnih ulaganja	4.434	3.390
Rezervisanja za otpremnine	8.380	5.983
Rezervisanja za jubilarne nagrade	0	7.930
Ukupno	377.856	376.147

12. OSTALI POSLOVNI RASHODI

Opis	Tekuća godina	Prethodna godina
------	---------------	------------------

Troškovi izrade učinaka	0	18.444
Troškovi transportnih usluga	123.560	68.187
Troškovi usluga održavanja	36.656	129.441
Troškovi zakupa	673	1.041
Troškovi propagande i reklame	0	0
Troškovi istraživanja	4.380	4.580
Troškovi ostalih usluga	52.934	40.482
Troškovi neproizvodnih usluga	74.128	62.313
Troškovi reprezentacije	1.533	2.890
Troškovi premije osiguranja	101.689	102.648
Troškovi platnog prometa	1.723	2.806
Troškovi članarina	2.816	2.798
Troškovi poreza	10.075	23.960
Ostali nematerijalni troškovi	6.911	5.309
Ukupno	417.078	464.899

13. FINANSIJSKI PRIHODI

Opis	Tekuća godina	Prethodna godina
Finan.prihodi iz odnosa matič i zav.p-će	0	0
<i>Kursne razlike-matično i zavisno p-će</i>		
Prihodi kamata	3.425	78.786
<i>Prihodi zateznih kamata</i>	24	0
<i>Prihodi od kamata na depozit</i>	3.401	78.786
Pozitivne kursne razlike	48.134	67.909
<i>Poz.kur.razlike po ino kreditima</i>		0
<i>Poz.kur.raz.potraž. za prodaju</i>	11.025	6.031
<i>Ostale poz. kursne razlike</i>	37.109	61.878
Prihodi po osnovu efekata valutne klauz.	1.944	7.346
Ostali finansijski prihodi	44	217
Ukupno	53.547	154.256

14. FINANSIJSKI RASHODI

Opis	Tekuća godina	Prethodna godina
Finan.rashodi iz odnosa matič i zav.p-će	0	6
<i>Kursne razlike-matično i zavisno p-će</i>		6
Rashodi kamata	46.489	821.235
<i>Rashodi kamata po dugoroč.kred.</i>	0	0
<i>Rashodi kamata po kratkoroč.kred.</i>	46.459	68
<i>Rashodi zateznih kamata</i>	30	821.167
Negativne kursne razlike	5.657	145.518
<i>Neg.kur.razlike po ino kreditima</i>	0	0
<i>Neg.kur.raz.potraž. za prodaju</i>	1.481	8.307
<i>Ostale neg. kursne razlike</i>	4.176	137.211
Rashodi po osnovu efekata valutne klauz.	2	284
Ukupno	52.148	967.043

15. OSTALI PRIHODI

Opis	Tekuća godina	Prethodna godina
Prihodi od prodaje nematerijalnih uslozacija, nekretnina i opreme	0	920
Dobici od prodaje učešća u kapitalu	0	0
Dobici od prodaje materijala	1.903	2.684
Viškovi	4	1
Prihodi od efekata zaštite od rizika	1.326	4.676
Prihodi od smanjenja obaveza		0
Prihodi od ukidanja dugoroč.rezervisanja	10.389	0
Ostali prihodi	3.092	1.559
Prihodi od usklađivanja vrednosti nekretnina, postrojenja i opreme	258.859	9
Prihodi od usklađivanja vrednosti potraživanja	11.532	74
Ukupno	287.105	9.923

16. OSTALI RASHODI

Opis	Tekuća godina	Prethodna godina
Gubici po osnovu rashodovanja nekretnina, postrojenja i opreme	115	1.832
Gubici po osnovu prodaje materijala	0	103
Manjkovi	4	3
Rashodi po osnovu direk.otpisa potraživ.	9	

Rashodi po osnovu rashoda materijala	372	340
Kazne za privredne prestupe	0	
Izdaci za humanitarne, kulturne i sport.ak	61.773	3.278
Drugi nepomenuti rashodi	191	28
Naknade štete drugim licima	0	
Obezvređenje nekretnina, postrojenja i opreme	0	0
Obezvređenje finansijskih plasmana	22	21.731
Obezvređenje zaliha materijala	0	2.237
Obezvređenje potraživanja datih avansa	6	
Ukupno	62.492	29.552

NETO DOBITAK/GUBITAK IZ POSLOVANJA KOJE SE

17. OBUSTAVLJA

<i>Opis</i>	<i>Tekuća godina</i>	<i>Prethodna godina</i>
Prihodi, efek.promene rač.politike i ispravka grešaka iz ranijih godina	268	5.293
Rashodi, efek.promene rač.politike i ispravka grešaka iz ranijih godina	2.992	792
Ukupno	-2.724	4.501

Kao što se iz tabele može videti ovi gubici nisu nastali iz poslovanja koje se obustavlja. To su rashodi i prihodi iz ranijih godina koji nisu materijalno značajni, u skladu sa izmenjenim MRS 8, pa ne zahtevaju ispravku rezultata poslovanja (korekciju konta 350-Gubitka ranijih godina).

18. POREZ NA DOBIT

<i>Opis</i>	<i>Tekuća godina</i>	<i>Prethodna godina</i>
Finansijski rezultat u Bilansu uspeha		
Neto kapitalni dobiti i gubici		0
Neto gubitak	1.060.311	2.939.996
Kapitalni dobiti/gubici		0
Usklađivanje rashoda	289.638	316.411
Usklađivanje i korekcija prihoda u poreskom bilansu		
Korekcija rashoda po osnovu transfernih cena	21.910	0
Korekcija rashoda po osnovu sprečavanja utanjene kapitalizacije		0
Usklađivanje prihoda	10.387	
Korekcija prihoda po osnovu transfernih cena		0
Oporeziva dobit		0
Gubitak	759.152	2.623.585
Kapitalni dobitak		0
Umanjenje za iznos kapitalnih gubitaka ranijih godina		0
Poreska osnovica		0
Umanjena poreska osnovica Ob. PB-1		0
Obračunati porez (10% od umanjene poreske osnovice)		0
Umanjenje obr.poreza po osnovu poreskih pod. i oslobođanja		
POREZ NA DOBITAK (Obrazac PDP)		
Poreski rashod perioda		
Odloženi poreski rashod perioda		
Odloženi poreski prihod perioda		

19. NEMATERIJALNA
ULAGANJA

Opis	nematerijalna ulaganja (konto 014)	ulaganja u pripremi (konto 015)	
NABAVNA VREDNOST NEMATERIJALNIH ULAGANJA			
Stanje na početku godine	160.185	46.750	206.935
Korekcija početnog stanja	0	0	0
Nove nabavke	18.509	521	19.030
Prenos sa jednog oblika na drugi	0	0	0
Otuđivanje i rashodovanje	0	3.668	3.668
Ostalo			0
Revalorizacija - procena	0	0	0
Stanje na kraju godine	178.694	43.603	222.297
ISPRAVKA VREDNOSTI NEMATERIJALNIH ULAGANJA			
Stanje na početku godine	10.268	0	10.268
Korekcija početnog stanja	0	0	0
Amortizacija 2012. godine	4.434	0	4.434
Otuđivanje i rashodovanje	0	0	0
Obezvređenja	0	0	0
Ostalo	0	0	0
Revalorizacija - procena	0	0	0
Stanje na kraju godine	14.722	0	14.722
Neotpisana vrednost 31.12.12.	163.972	43.603	207.575
Neotpisana vrednost 31.12.11.	149.897	46.750	196.647

Stope amortizacije za nematerijalna ulaganja su obelodanjene u tački broj 3 (usvojene i primenjene računovodstvene politike) ovih napomena.

20. NEKRETNINE,
POSTROJENJA I OPREMA

Nekretnine, postrojenja i oprema vode se po revalorizacionoj vrednosti. Poslednja procena izvršena je sa 31.12.2007. godine. Procenu je izvršio nezavisan procenitelj.

	Zemljišta	Građevinski objekti.	Postrojenja i oprema	U pripremi	Ukupno
NABAVNA VREDNOST NEKRETNINA, POSTROJENJA I OPREME					
Stanje na početku godine	146.454	1.413.762	3.684.962	11.007	5.256.185
Korekcija početnog stanja		0	0	0	0
Nove nabavke		0	8.078	0	8.078
Prenos sa jednog oblika na drugi		877	0	4.619	5.496
Otuđivanje i rashodovanje		0	305	0	305
Ostalo			877	0	877
Revalorizacija - procena		0	0	0	0
Stanje na kraju godine	146.454	1.414.639	3.691.858	6.388	5.259.339
ISPRAVKA VREDNOSTI NEKRETNINA, POSTROJENJA I OPREME					

Stanje na početku godine		227.449	1.201.016		1.428.465
Korekcija početnog stanja		0	2.868		2.868
Amortizacija 2012. godine		57.140	307.902		365.042
Otuđivanje i rashodovanje		0	0		0
Obezvređenja		0	191		191
Ostalo		0	0		0
Revalorizacija - procena		0	0		0
Stanje na kraju godine	0	284.589	1.511.595	0	1.796.184
Neotpisana vrednost 31.12.12.	146.454	1.130.050	2.180.263	6.388	3.463.155
Neotpisana vrednost 31.12.11.	146.454	1.186.313	2.483.946	11.007	3.827.720

Stope amortizacije za nekretnine postrojenja i opremu su obelodanjene u tački broj 3 (usvojene i primenjene računovodstvene politike) ovih napomena.

Na nepokretnostima preduzeća nema hipoteka.

21. UČEŠĆA U KAPITALU

U 2004. god. MSK je osnovao društvo sa ograničenom odgovornošću u Ormoj Gori, učešće MSK u društvu je 100% udela. Prvobitna vrednost uloga je iznosila 10.000,00 EUR-a. Ulog je povećan u 2005. godini u iznosu od 405.479,00 EUR-a i u 2008. godini u iznosu od 75.000,00 EUR-a. Tako da na dan 31.12.2009. godine ukupna vrednost uloga iznosi 490.479,00 EUR-a.

Struktura učešća u kapitalu

Opis i procenat učešća	Tekuća godina	Prethodna godina
MSK-CG Bar - 100%	55.776	51.324
Metala banka Novi Sad - nije značajan	1.591	1.782
Consulting group-Novl Sad - nije značajan	60	59
Ukupno	57.427	53.165

U 2011. godini došlo je do smanjenja udela u Consulting group Novi Sad.

22. OSTALI DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

Opis	Tekuća godina	Prethodna godina
Depozit-RAIFFEISEN RENT	0	353
Zajmovi za stanove	14.451	13.595
Ukupno	14.451	13.948

Sastoje se iz CHF depozita sa posebnom namenom konstituisanja založnog prava. To je depozit u iznosu od 4.111,88 CHF dat za zakup kombi vozila od Raiffeisen Rent. Založno pravo je upisano u Agenciji za privredne registre u Registar založnog prava na pokretnim stvarima i pravima, Zl. br. 10314/08, dana 14.08.2008. godine, kao pokretna stvar-novčana sredstva. U 2012 lizing je oplaćen.

23. ZALIHE

Opis	Tekuća godina	Prethodna godina
Materijal	100.734	100.771
Rezervni delovi	588.208	546.307
Alat i inventar	4.258	3.689
Ipravka vrednosti zaliha	12.300	12.394
Gotovi proizvodi	6	41
Roba	1.521	523.659
Dati avansi	5.510	259.817
Ipravka vrednosti datih avansa	51	44
Ukupno	687.886	1.421.846

U 2009 godini u Izveštaju o popisu konstantovan je manjak Rodijum trijodida u vrednosti od 29.565.750,77 dinara. Ministarstvo unutrašnjih poslova i dalje intenzivno radi na otkrivanju počinioca i vraćanja predmetne robe u vlasništvo MSK AD Kikinda

24. POTRAŽIVANJA

Opis	Tekuća godina	Prethodna godina
Kupci-zavisno preduzeće	0	0
Kupci u zemlji	27.476	201.934
Kupci u inostranstvu	11.534	107.551
Ipravka vrednosti potraž. od kupaca	38.892	48.580
Potraživanja od izvoznika	8	7
Potraživanja za prodane stanove	49	211
Ipravka vrednosti potraž. od izvoznika	8	7
Potraživanja za kamate	472	2
Potraživanja od zaposlenih	59	151
Potraž. po osnovu poreza i dopr.	2.481	0
Ostala potraživanja	428	738
Ukupno	3.607	262.007

U skladu sa usvojenom Računovodstvenom politikom AD MSK Kikinda, potraživanja se indirektno otpisuju u roku od 90 dana od dana dospelosti.

NAJVEĆA POTRAŽIVANJA NA DAN BILANSA OD KUPACA U ZEMLJI

Naziv kupca	Mesto	Saldo - 31.12.2012
PKS Lateks Čačak	Čačak	27.292
Ostali		184
UKUPNO		27.476

NAJVEĆA POTRAŽIVANJA NA DAN BILANSA OD KUPACA U INOSTRANSTVU

Naziv kupca	Saldo - 31.12.2012 (u €)	Saldo - 31.12.2012 (u hiljadama dinara)
Nafta petrochem Slovenja	101.425	11.534
UKUPNO		11.534

PREGLED USAGAŠENIH POTRAŽIVANJA I AVANSA U TOKU GODINE

	Prethodna godina	vrednost potraživanja
Potraživanja od povezanih pravnih lica		
vrednost potraživanja	0	0
procenat usaglašenih potraživanja	1	1
procenat osporeno	0	0
procenat nevrćenih losa	0	0
Potraživanja u zemlji		
vrednost potraživanja	27.476	201.934
procenat usaglašenih potraživanja	1	1
procenat osporeno		0
procenat nevrćenih losa	99	0
Potraživanja u inostranstvu		
vrednost potraživanja	11.534	107.551
procenat usaglašenih potraživanja	100	0
procenat osporeno		0
procenat nevrćenih losa		0
Primljeni avansi u zemlji	0	2.001
vrednost potraživanja		64
procenat usaglašenih potraživanja		1
procenat osporeno		0
procenat nevrćenih losa		0
Dati avansi u zemlji		
vrednost potraživanja	5.334	1.937
procenat usaglašenih potraživanja	12	1
procenat osporeno		0
procenat nevrćenih losa	1	0
Dati avansi u inostranstvu		
vrednost potraživanja	176	194.000
procenat usaglašenih potraživanja	0	1
procenat osporeno	0	0
procenat nevrćenih losa	0	0

25. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

Opis	Tekuća godina	Prethodna godina
Kratkoročni kredit	0	60.000
Ukupno	0	60.000

26. GOTOVINA I GOTOVINSKI ELEMENTI

Opis	Tekuća godina	Prethodna godina
Tekući račun	3.728	12.444
Blagajna	0	0
Devizni račun	104.885	49.200
Akreditiv uvoz	0	2.787
Ostala novč sredstva-depoziti	129.260	14.796
Ukupno	237.873	79.227

POREZ NA DODATU VREDNOSTI I AKTIVNA VREMENSKA

27. RAZGRANIČENJA

Opis	Tekuća godina	Prethodna godina
PDV iz 2012 koji će se naplatiti u januaru sledeće godine	4.125	64.785
Unapred plaćeni troškovi	6.433	1.223

Premije osiguranja	0	63
Preplate na stručne časopise	1.313	1.112
Troškovi katalizatora		0
Ostala AVR	5.120	49
Razgraničeni PDV	1.855	607
Prelazni konto		0
Ukupno	12.413	66.615

28. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA I OBAVEZE

Opis	Tekuća godina	Prethodna godina
Odložene poreske obaveze	0	0
Odložena poreska sredstva	0	0
Ukupno	0	0

Odložena poreska sredstva i obaveze su utvrđene u skladu sa MRS 12. Oračunata sredstva se ne priznaju u 2012. godini.

Pregled komponenti odloženog poreza za 2012

Rb	Opis	Tekuća godina	Prethodna godina
ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE			
1	Oporeziva privremena razlika po osnovu sredstava koja podležu amortizaciji	656.590	2.493.770
2	Odložene poreske obaveze na datum bilansa stanja (rb 1x15%)	96.489	249.377
ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA			
3	Rezervisanja za otpremnine	8.905	5.254
4	Rashodi obezvređenja	1.845	1.239
5	Rashodi po osnovu neplaćenih javnih prihoda	1	88
6	Nekorišćeni poreski kredit po osnovu ulaganja u osnovna sredstva	22.058	20.598
7	Međudividenda		
8	Preneti poreski gubitak	113.873	262.358
9	Odl. Poreska sredstva na datum bilansa - ukupno (rb 3-8)	146.682	289.537
10	Odl. Poreska sredstva nakon prebijanja - konačan iznos koji se iskazuje u BS (rb 9-2)		
11	Početno stanje odloženih poreskih obaveza	0	
12	Odl. Poreski prihodi koji se priznaju u BU tekuće godine (rb10+11)	0	0

OSNOVNI KAPITAL I DRUGE REZERVE

29. (u apsolutnim iznosima)

Akcionari	%	Akcijski kapital	Druge rezerve
JP Srbijagas	71,85799%	945.492.100,00	62,07
Republika Srbija	24,77988%	326.048.300,00	54,64
Nis Novi Sad	2,42722%	31.936.800,00	61,93
Fond za razvoj	0,45395%	5.973.000,00	29,60
Invest-Import AD Beograd	0,14467%	1.903.600,00	1,87
Vojvođanska banka	0,11506%	1.514.000,00	66,92
DDOR Novi Sad	0,09242%	1.216.100,00	41,97
General BSE	0,02983%	392.500,00	18,05
Vobex-IM doo	0,02473%	325.400,00	46,44

Genex combik Beč	0,02318%	305.000,00	45,90
Delta M Beograd	0,00804%	105.800,00	51,89
Genex combik Frankfurt	0,00777%	102.200,00	91,42
Ibis sys Beograd	0,00474%	62.400,00	52,61
Merkur Budva	0,00474%	62.400,00	52,61
General export	0,00445%	58.600,00	3,45
Vojvodinašped, Novi Sad	0,00409%	53.800,00	88,23
Kemolimpex Beogr.	0,00312%	41.100,00	86,01
Antikor Beograd	0,00206%	27.100,00	36,58
ITF Kraljevo	0,00164%	21.600,00	51,52
Almako Kikinda	0,00104%	13.700,00	60,75
Transkargo N. Sad	0,00103%	13.600,00	64,52
MK Komerc N. Sad	0,00100%	13.200,00	79,60
Graditelj Kikinda	0,00081%	10.600,00	81,42
Beo auto Beograd	0,00075%	9.900,00	11,59
Aleva N. Kneževac	0,00075%	9.900,00	11,59
Obnova GDP Ada	0,00068%	9.000,00	45,53
Avex Novi Sad	0,00062%	8.200,00	75,69
Albus Novi Sad	0,00050%	6.600,00	39,80
Jugolinspekt N. Sad	0,00043%	5.600,00	77,51
Plastika N. Varoš	0,00031%	4.100,00	37,85
Nitea Beograd	0,00024%	3.200,00	71,79
E. R. G. O. L. N. Sad	0,00020%	2.600,00	94,41
Minel Beograd	0,00020%	2.600,00	94,41
Progres inž. Kikinda	0,00019%	2.500,00	98,18
Hina Novi Sad	0,00019%	2.500,00	1,95
Prva Iskra Barič	0,00017%	2.300,00	9,50
Hemofarm Vršac	0,00017%	2.300,00	9,50
Global Beograd	0,00017%	2.300,00	9,50
Toth CO N. Knežev.	0,00014%	1.800,00	28,35
PKS Latex Čačak	0,00012%	1.600,00	35,89
Zorka farm. Šabac	0,00010%	1.300,00	47,21
Elektroprivreda Srb.	0,00010%	1.300,00	47,21
Vitkom Novi Sad	0,00010%	1.300,00	47,21
Kozara B. V. Selo	0,00009%	1.200,00	50,98
Tim trejd Beograd	0,00008%	1.100,00	54,75
Izolacija Beograd	0,00005%	700,00	69,83
Latex N. Kneževac	0,00005%	600,00	73,60
Graditelj Novi Sad	0,00004%	500,00	77,37
Fabrika vagona Kr.	0,00003%	400,00	81,14
Medivet Zrenjanin	0,00002%	200,00	88,69
Župa Kruševac	0,00001%	100,00	92,46
Ukupno akcijski kapital - ostale rezerve	100,00%	1.315.778.600,00	2.713,49
Društveni kapital		548.121,50	0,00
Ukupno osnovni kapital i ostale rezerve		1.316.326.721,50	0,00

Tokom 2012. godine, na osnovu Zaključka Vlade Republike Srbije broj 023-9337/2011-1 od 30. decembra 2011. godine, na osnovu Odluke većinskog vlasnika JP "Srbijagas" Novi Sad kao i Odluke skupštine Društva broj 649-49/2012 od 05. marta 2012. godine o izdavanju običnih akcija 40 emisije bez javne ponude radi povećanja osnovnog kapitala, povećan je kapital Društva u ukupnom iznosu od rsd 7.910.843 hiljada, odnosno, izdato je 9.888.553 komada običnih akcija pojedinačne nominalne vrednosti rsd 800,00.

Takođe, 29. juna 2012. godine Skupština akcionara Društva je donela Odluku o smanjenju osnovnog kapitala broj 649-50/2012-8a u iznosu od rsd 9.626.979 hiljada i Odluku o izdavanju običnih akcija radi zamene postojećih akcija i promene nominalne vrednosti broj 649-50/2012-8b kojom je izvršena zamena postojećih akcija novom emisijom akcija koju čini 13.157.786 akcija nominalne vrednosti rsd 100,00. Promene na kapitalu su registrovane i evidentirane u Agenciji za privredne registre i Centralnom registru hartija od vrednosti.

ZARADA PO AKCIJI

Osnovna zarada po akciji na dan 31. 12. 2012		- u dinarima -	
Neto gubitak AOP 230		1.060.311.000	80,58
Broj akcije 13.157.786		13.157.786	

U slučaju našeg preduzeća zarada po akciji je gubitak po akciji u iznosu od 0,08 dinara. U obrascu Bilansa uspeha ne mogu se uneti negativni podaci. Da bi ispoštovali MRS 33- Zarada po akciji, podatke o zaradi po akciji ovde obelodanjujemo.

30. OSNOVNI I OSTALI KAPITAL

Opis	Tekuća godina	Prethodna godina
Akojski kapital	1.315.779	10.938.752
Društveni kapital	548	4.556
Ukupno	1.316.327	10.943.308

31. DRUGE REZERVE

Opis	Tekuća godina	Prethodna godina
Druge rezerve	3	22
Ukupno	3	22

32. REVALORIZACIONE REZERVE

Struktura	Tekuća godina	Prethodna godina
Stanje na dan 01.01.2012	3.854.205	3.856.150
Ispravka greške i promena računovodstvene politike	0	
Korigovano početno stanje	0	
Povećanja tokom godine	0	
Smanjenje tokom godine	151	1.945
Ukupno	3.854.054	3.854.205

Smanjenje revalorizacionih rezervi je posledica realizacije, odnosno rashodovanja nekretnina, postrojenja i opreme.

33. NEREALIZOVANI DOBICI

Opis	Tekuća godina	Prethodna godina
Nerealizovani dobiti	4.452	0
Ukupno	4.452	0

34. GUBITAK

Opis	Tekuća godina	Prethodna godina
Gubitak ranijih godina	0	0
Gubitak tekuće godine do visine kapitala	1.060.160	6.886.691
Gubitak tekuće godine iznad visine kapitala	0	2.740.309
Ukupno	1.060.160	9.627.000

Komentar dat u tekstualnom delu Opšteinformacije o društvu

35. DUGOROČNA REZERVISANJA

Opis	Tekuća godina	Prethodna godina
Rezervisanja za otpremnine	59.367	52.539
Rezervisanja za jubilarne nagrade	56.834	67.221
Ukupno	116.201	119.760

Za utvrđivanje rezervisanja za otpremnine i jubilarne nagrade zaposlenih korišćena je aktuarska procena. Procenu od 2008. do 2010. godine je vršio ovlašćeni aktuar.

36. DUGOROČNE OBAVEZE

Opis	Tekuća godina	Prethodna godina
Dugoročni krediti u zemlji	0	0
Ostale dugoročne obaveze	0	0
Ukupno	0	0

37. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE

Opis	Tekuća godina	Prethodna godina
Ostale kratkoročne fin.obaveze		
JP SrbijaGas	344.000	210.000

Banka Intesa-za kartice	20	54
Ostali		0
Ukupno	344.020	210.054

38. OBAVEZE IZ POSLOVANJA

Opis	Tekuća godina	Prethodna godina
Primljeni avansi	0	2.001
Dobavljači-zavina pravna lica	1.224	1.126
Dobavljači u zemlji	19.995	178.397
Dobavljači u inostranstvu	5.214	1.813
Ostale obaveze iz poslovanja	0	0
Ukupno	26.434	183.337

NAJVEĆE OBAVEZE NA DAN BILANSA PREMA DOBAVLJAČIMA U ZEMLJI

Naziv dobavljača	Mesto	Saldo na dan 31.12.2012
informatika	Beograd	6.077
Eson	Beograd	3.802
RST Novi Sad	Novi Sad	3.537
Elektrovolvodina	Kikinda	2.438
Coming	Beograd	1.253
B4B	Beograd	472
Termovent	Temerin	445
Ostali dobavljači		3.185
Ukupno		21.220

NAJVEĆE OBAVEZE NA DAN BILANSA PREMA DOBAVLJAČIMA U INOSTRANSTVU

Naziv dobavljača - zemlja	Saldo - 31.12.2012. (u valuti)	Saldo - 31.12.2012 (u hiljadama dinara)
Končar Hrvatska	43.050	4.896
UMCO Nemačka	2.800	318
OSTALO		
Ukupno	45.850	5.214

39. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE

Opis	Tekuća godina	Prethodna godina
Obaveze za neto zarade i nak. zarada	20.738	20.626
Obaveze za porez na zarade na teret zaposlenih	2.981	3.483
Obaveze za doprinose na zarade na teret zaposlenih	5.275	5.027
Obaveze za poreze i dopri. na zarade na teret poslodavca	5.171	4.924
Obaveze za neto naknade zarada koje se refundiraju	190	349
Obaveze za poreze i dopr. na teret zapos. koje se refundiraju	75	137
Obaveze za doprinose na teret posl. koje se refundiraju	47	84
Obaveze po osnovu kamata	46.538	258.226
Obaveze prema zaposlenima	737	1.386
Obaveze prema članovima upravnog i nadzornog odbora	615	1.085
Obaveze ugovor o delu	60	0
Ostale obaveze	185	185

<i>Ukupno</i>	82.612	295.512
---------------	--------	---------

**OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DODATU VREDNOST I
40. OSTALIH JAVNIH PRIHODA I PVR**

<i>Opis</i>	<i>Tekuća godina</i>	<i>Prethodna godina</i>
Komunalne takse	0	0
Naknada za vodu	0	875
Naknada za tokovi otpada	0	1
Nakn. za radio frekvencije	10	0
Naknada za zaštitivanje životne sredine	0	0
Doprinos Pio -upra. i nad. odbor	178	288
Porez na lična primanja i ostalo	191	341
Razgraničeni lino troškovi	0	467
Obaveza finansi invalida rada	0	0
Razgraničene obaveze za PDV	65	5
<i>Ukupno</i>	444	1.977

41. POTENCIJALNE I PREUZETE OBAVEZE

U ovom momentu nema materijalno značajnih potencijalnih i preuzetih obaveze koje bi obelodanili.

42. DOGAĐAJI NAKON BILANSA STANJA

Nema materijalno značajnih događaja koji su nastali nakon bilansa stanja.

43. DEVIZNI KURS

Zvanični srednji kursevi NBS primenjeni za kursiranje potraživanja i obaveza bili su sledeći:

VALUTA	31.12.2012	31.12.2011
EUR	113,7183	104,6409
USD	86,1763	80,8662
GBP	94,1922	124,6022
CHF	139,1901	85,9121

U Kikindl dana:

Lice odgovorno za sastavljanje izveštaja

Zakonski zastupnik

_____

_____

❖ IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

1. Verodostojan prikaz razvoja i rezultata poslovanja društva, a naročito finansijsko stanje u kome se ono nalazi, kao i podaci relevantni za procenu stanja imovine društva:

1.1. Prikaz razvoja poslovanja društva:

Društvo je počelo sa radom 1975. godine kao društveno preduzeće, a kao A.D. registrovano je 11.11.1991. godine. Godine 2008. i 2010. je potvrdilo da može da ostvari instalisani kapacitet. U 2009. delom 2011 i trenutno društvo nema proizvodnju zbog posledica svetske ekonomske krize.

1.2. Prikaz rezultata poslovanja društva:

	Ukupni prihodi	Ukupni rashodi	Neto dobitak (gubitak) poslovanja koji se obustavlja	Rezultat
2009.	609.324	2.144.798	8.656	-1.526.818
2010.	5.483.018	10.654.373	4.739	-5.166.617
2011.	1.984.316	4.928.812	4.501	-2.939.996
2012.	992.834	2.050.421	-2.724	-1.060.311

a) Pokazatelji strukture prihoda i rashoda:

učešće poslovnih prihoda u ukupnom prihodu	65,69%
učešće finansijskih prihoda u ukupnom prihodu	5,39%
učešće poslovnih rashoda u ukupnim rashodima	94,41%
učešće finansijskih rashoda u ukupnim rashodima	2,54%

b) Pokazatelji ekonomičnosti poslovanja:

odnos ukupnih prihoda prema ukupnim rashodima	48,42%
odnos poslovnih prihoda prema poslovnim rashodima	33,69%
odnos finansijskih prihoda prema fin. rashodima	102,68%

c) Pokazatelji finansijske stabilnosti:

pokriće osnovnih sredstava kapitalom	118,81%
pokriće osnovnih sredstava osnovnim kapitalom	38,01%

d) Indikatori opšte likvidnosti:

obrotna imovina prema obavezama	165,31%
obrotna imovina bez zaliha prema obavezama	44,57%

pokrīće obaveza prema dobav. sa potraž. od kupaca	13,64%
--	---------------

e) *Gubitak po akciji:*

Gubitak po akciji	80,58
--------------------------	--------------

1.3. Finansijsko stanje u kome se društvo nalazi:

Trenutno nema proizvodnje. Zalihe gotovih proizvoda su rasprodate, a od kratkoročnih zajmova zavisnog preduzeća podmiruju se tekući troškovi.

1.3.1. STEPEN ZADUŽENOSTI

	2012.	2011.
kratkoročne obaveze+dugoročne obaveze/poslovna pasiva	9,68%	11,55%

1.3.2. I STEPEN LIKVIDNOSTI

	2012.	2011.
gotovina i gotovinski ekvivalenti/kratkoročne obaveze	52,45%	11,46%

1.3.3. II STEPEN LIKVIDNOSTI

	2012.	2011.
obrtna imovina - zalihe/kratkoročne obaveze	55,68%	67,72%

1.3.4. NETO OBRTN II KAPITAL

	2012.	2011.
obrtna imovina - kratkoročne obaveze (u 000 din.)	488.269	1.198.815

1.4. Podaci o relevantnim podacima za procenu stanja imovine društva:

Zadnja procena imovine društva je urađena sa stanjem na dan 31.12.2007. godine od strane kompanije CISIM, Centar za intelektualnu svojinu i marketing, Beograd, angažovanu preko Privatizacionog savetnika Citadel Financial Advisory. Oprema za proizvodnju je u odličnom stanju, jer je sve vreme uredno servisirana. Građevina i infrastruktura su, takođe, u odličnom stanju.

1.4.1. STALNA IMOVINA

(000 din.)	2012.	2011.	Index 2012/2011
Nepokretnosti, postrojenja i oprema	3.463.155	3.827.720	90,48%
Dugoročni finansijski plasmani	71.878	67.113	107,10%
Nematerijalna ulaganja	207.575	196.647	105,56%

UKUPNO STALNA IMOVINA	3.742.608	4.091.480	91,47%
-----------------------	-----------	-----------	--------

1.4.2. POSLOVNA IMOVINA

(000 din.)	2012.	2011.	Index 2012/2011
Stalna imovina	3.742.608	4.091.480	91,47%
Obrtna imovina	941.779	1.889.695	49,84%
1) zalihe	687.886	1.421.846	48,38%
2) potraživanja	3.607	262.007	1,38%
3) porez na dodatu vrednost i aktivna vremenska razgraničenja	12.413	66.615	18,63%
4) kratk. finans. plasmani	0	60.000	-
5) gotovina i got. ekvivalenti	237.873	79.227	300,24%
UKUPNO POSLOVNA IMOVINA	4.684.387	5.981.175	78,32%

1.4.3. KAPITAL

(000 din.)	2012.	2011.	Index 2012/2011
Osnovni kapital	1.316.327	10.943.308	12,03%
Rezerve	3	22	12,03%
Revalorizacione rezerve	3.854.054	3.854.205	100%
Nerealizovani dobiti po osnovu hartija od vrednosti	4.452	-	-
Gubitak	1.060.160	9.627.000	11,01%
Otkupljene sopstvene akcije			
UKUPNI KAPITAL	4.114.676	5.170.535	79,58%

2. Opis očekivanog razvoja društva u narednom periodu, promena u poslovnim politikama društva, kao i glavnih rizika i pretnji kojima je poslovanje društva izloženo:

2.1. Opis očekivanog razvoja društva u narednom periodu:

Strateško partnerstvo ili privatizacija.

2.2. Opis promena u poslovnim politikama društva:

-

2.3. Opis glavnih rizika i pretnji kojima je poslovanje društva izloženo:

Cena prirodnog gasa, stagnacija tržišta i cena finalnih proizvoda (posebno sirćetne kiseline), koji su berzanskog karaktera, rezultat su efekta svetske ekonomske krize.

3. Svi važniji poslovni događaji koji su nastupili nakon proteka poslovne godine za koju se izveštaj priprema:
- A) Obustavljena proizvodnja 2011. godine. zbog prepunih skladišnih kapaciteta i nemogućnosti plasmana gotovih proizvoda.
  - B) U 2012. godini vrši se prodaja zatečenih zaliha.
  - C) Nakon proteka poslovne 2012. godine, u prvom kvartalu 2013. godine, MSK nije otpočeo proizvodnju.
4. Svi značajniji poslovi sa povezanim licima:
- MSK a.d. je osnivač i 100% vlasnik MSK CG DOO Bar Crna Gora gde se nalazi terminal za pretakanje sirćetne kiseline preko koga MSK a.d. pretače iz vagon cisterni u brodove i tako vrši plasman sirćetne kiseline. Direktni izvoznik i prodavac krajnjim kupcima je MSK a.d. Za usluge koje vrši MSK CG plaća se naknada po toni utovarene robe. Od ovog prihoda MSK CG obezbeđuje tekuće poslovanje.
5. Aktivnosti društva na polju istraživanja i razvoja:
- a) Zamena dela uvoznog prirodnog gasa domaćim prirodnim i „kiselim gasom“ (CO₂ bogati gas).
  - b) Izdvajanje uglendioksida iz „kiselog gasa“.
  - c) Prestanak proizvodnje električne energije u MSK a.d. i prelazak na snabdevanje sa spoljne elektromreže.
  - d) Kogenerativna proizvodnja električne energije i tehnološke pare u MSK a.d. Kikinda.
  - e) Više faze prerade osnovnih proizvoda.

❖ SOPSTVENE AKCIJE DRUŠTVA

Društvo nema sopstvenih akcija.

❖ IZJAVA ODGOVORNIH LICA

Izjavljujem da je, prema sopstvenom najboljem saznanju, godišnji finansijski izveštaj sastavljen uz primenu odgovarajućih međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja i da daje istinite i objektivne podatke o imovini, obavezama, finansijskom položaju i poslovanju, dobitima i gubicima, tokovima gotovine i promenama na kapitalu javnog društva, uključujući i njegova društva koja su uključena u konsolidovane izveštaje.

Dragana Petrović, finansijski direktor

[Signature]
MSK a.d. Kikinda

❖ IZJAVA OVLAŠĆENOG LICA

Izjavljujem da je, prema sopstvenom najboljem saznanju, godišnji finansijski izveštaj sastavljen uz primenu odgovarajućih međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja i da daje istinite i objektivne podatke o imovini, obavezama, finansijskom položaju i poslovanju, dobitima i gubicima, tokovima gotovine i promenama na kapitalu javnog društva, uključujući i njegova društva koja su uključena u konsolidovane izveštaje.

Sava Lazić, generalni direktor

MSK a.d. Kikinda